

378.1

พ 253๓

53

ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
เขตการศึกษา 12

ปริญญานิพนธ์

ของ

เพ็ญศรี โชติพันธ์

16 ธ.ค. 2524

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

พฤษภาคม 2523

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

87468

ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
เขตการศึกษา 12

บทคัดย่อ
ของ
เพ็ญศรี โชติพันธ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
พฤศจิกายน 2523

ความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะการกระจายของ ความต้องการและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2521 ในเขต การศึกษา 12 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าจำนวน 1,284 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษา จำนวน 2,141 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและแบบสอบถามการได้ โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ร้อยละและทดสอบ ความแตกต่างด้วย ไค - สแควร์ (Chi - square)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่านักเรียนต้องการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษามากถึงร้อยละ 70 นักเรียนที่มีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สูงได้แก่ นักเรียนหญิง นักเรียนหลักสูตร ม.ศ.5 นักเรียนที่บิดาเป็นพนักงานหรือ ลูกจ้างบริษัทเอกชน นักเรียนที่มารดา รับราชการ นักเรียนที่บิดาและมารดามีรายได้ ระหว่าง 5,001 - 7,000 บาท นักเรียนที่บิดาและมารดามีการศึกษา ระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า นักเรียนต้องการศึกษาในสาขา แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์และ สถานศึกษาที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยสูงที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ ในระดับอุดมศึกษาแล้ว พบว่า ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์กับ เพศ หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นักเรียนชายและนักเรียนที่เรียนหลักสูตร ป.วช. ต้องการศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์ สูง นักเรียนหญิงและนักเรียนที่เรียนหลักสูตร ม.ศ.5 ต้องการศึกษาสาขาวิชาแพทย - ศาสตร์ พยาบาลศาสตร์สูง

2. การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษาสูง ได้แก่ นักศึกษาหญิง นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ม.ศ.5 นักศึกษาที่บิดาเป็นเกษตรกร ประมง มารดาทำงานบ้าน บิดามีรายได้ระหว่าง

1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน มารดาไม่มีรายได้ บิดาและมารดาไม่มีการศึกษาในระดับ
ป.4 นักศึกษาได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์และสถานศึกษา
ที่สังกัดวิทยาลัยของรัฐสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่างๆแล้ว
พบว่า การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความสัมพันธ์กับเพศ หลักสูตร อาชีพของ
บิดามารดา รายได้ของบิดาและระดับการศึกษาของบิดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ -
ความเชื่อมั่น .01 และมีความสัมพันธ์กับรายได้ของมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ -
ความเชื่อมั่น .05 และพบว่านักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาแพทยศาสตร์
พยาบาลศาสตร์สูง ได้แก่ นักศึกษาหญิง นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ม.ศ.5 และนักศึกษา
ที่บิการับราชการ นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์สูง ได้แก่
นักศึกษาชาย นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ป.วช. และนักศึกษาที่บิดามารดาเป็นเกษตรกร
นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์สูง ได้แก่ นักศึกษาหญิง นักศึกษาที่
สำเร็จหลักสูตร ป.กศ. และนักศึกษาที่บิดามารดาเป็นเกษตรกร

3. ลักษณะสภาพของผู้มีความต้องการและได้โอกาสศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในด้านหลักสูตรคือ นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ป.กศ. ได้โอกาสศึกษาใน
ระดับอุดมศึกษา สูงกว่าผู้สำเร็จหลักสูตรอื่นๆ เมื่อเปรียบเทียบตามสัดส่วนของนักเรียน
ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และพบว่า โอกาสในการหางานทำเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล
สูงสุดต่อความต้องการศึกษาและต่อการตัดสินใจในการเลือกสาขาวิชา ในระดับอุดมศึกษา

THE DEMAND FOR AND THE ACCESS TO HIGHER EDUCATION IN
EDUCATIONAL REGION 12

AN ABSTRACT
BY
PENSRI CHOTIPUN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
November 1980

The purpose of this research was to study and compare the distribution of the demand for and the access to higher education of M.S.5 students or the equivalents and the first year college students enrolling in the academic year of 1978 in the Educational Region 12. The subjects were 1,284 M.S.5 students or the equivalents and 2,141 first year college students. The demand for Higher Education and The Access to higher Education questionnaires were used as instruments. Data analysis was carried out by percentage and Chi-square test.

Major findings were as follows:

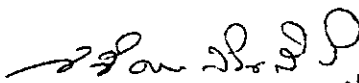
1. The finding indicated that 70 percent of students demanded for higher education. High demand for education in various fields was expressed by female students, students attending M.S.5 students whose fathers worked for private business, students whose mothers were government officials, students whose parents' incomes were between 5,001 - 7,000 bath per month students whose parents with diploma or equivalence. students extremely demanded for medical science, nursing, and colleges under the Office of University Affairs. When comparing the demand for education in various fields, it was significantly related to sex, curriculum and father's occupations at the level .01. Male and vocational students expressed greater demand for engineering. Female and M.S.5 students had higher demand for medical science and nursing.

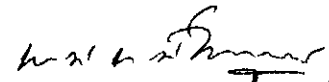
2. High access to study in various fields was expressed by female students, students graduating from M.S.5 students whose fathers worked in agriculture and fishery, students whose mothers were housekeepers, students whose fathers earned 1,001 - 2,000 bath a month, students whose mothers with no income and whose parents with Prathom 4 level. These students got high access to study in education and in the government colleges. When comparing the access to study in various fields, it was found to be significantly related to sex, curriculum, parents' occupation, father's income and father's education at the Level .01. Furthermore, it is significantly related to mother's income at the level .05. It was also found that students who graduated from M.S.5, female students and whose parents were government officials, were found to have higher access to medical science. Male students who graduated from vocational schools and whose parents worked in agriculture had higher access to agricultural science. Female and students graduated from teacher colleges and students whose parents worked in agriculture had higher access to study in educational field.

3. Characteristics of students who demanded and of those who had access to higher education were similar

in most aspects. Except for the curriculum, the students from teacher colleges had higher access than other groups. It was found that job opportunity was the most influential factor on the demand for higher education and decision making to select the fields of study.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปฏิญานี้พร้อมกันแล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

..... ประธาน

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สิ้นสิริ ประธานกรรมการ และ ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์ กรรมการ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับชาติที่ได้ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายบางส่วนในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณคณะกรรมการโครงการวิจัยประสิทธิภาพการจัดการอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.วรภรณ์ บวรศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร ดร.เจอราร์ด ฟรายค์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งจาก อาจารย์บุญเยี่ยม หุ่นสะกี คุณเคชา ศรีพัฒนกุล คุณไพฑูรย์ กฤษณ์เพชร คุณสายวรุณ บุญคงและเพื่อนนิสิตที่ร่วมโครงการวิจัยเดียวกัน ที่มีส่วนช่วยเหลือให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณอาจารย์ เจริญ โชติพันธ์ ที่ได้มีส่วนช่วยเหลือในทุกประการเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

แพทย์ศรี โชติพันธ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	ตัวแปรที่ศึกษา	5
	ข้อตกลงเบื้องต้น	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	เอกสารและงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับความต้องการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา	10
	เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวกับความต้องการ ศึกษาในระดับอุดมศึกษา	13
	เอกสารและงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา	15
	เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวกับการได้โอกาส ศึกษาในระดับอุดมศึกษา	18
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	21
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	21
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	25
	การรวบรวมข้อมูล	26
	การวิเคราะห์ข้อมูล	26
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	27

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
ตอนที่ 1 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา	30
ตอนที่ 2 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา	58
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างลักษณะสถานภาพ ของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษากับนักศึกษา ที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา	84
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	93
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	93
กลุ่มตัวอย่าง	93
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	93
การวิเคราะห์ข้อมูล	93
สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล	94
อภิปรายผล	99
ข้อเสนอแนะ	108
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	119

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา	24
2	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นในการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา	31
3	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ	32
4	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามหลักสูตร	33
5	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา	34
6	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา	35
7	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ของบิดา	36
8	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ของมารดา	37
9	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	38
10	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	39
11	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบัน	40

ตาราง	หน้า
12 จำนวนและคำร้อยละของนักเรียนที่ทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามสาขาวิชา	41
13 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามเพศ	42
14 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามหลักสูตร	44
15 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของบิดา	46
16 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของมารดา	47
17 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของบิดา	49
18 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของมารดา	51
19 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	53
20 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	55
21 จำนวนและคำร้อยละของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขา วิชาที่ทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียน	57
22 จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามเพศ	59
23 จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามหลักสูตร	60

24	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา	61
25	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา	62
26	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของบิดา	63
27	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของมารดา	64
28	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	65
29	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	66
30	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามสถานที่ได้โอกาสศึกษา	67
31	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่ได้โอกาสศึกษา	68
32	เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามเพศ	69
33	เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามหลักสูตร	70
34	เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา	71
35	เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา	73

36	เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของบิดา	75
37	เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของมารดา	77
38	เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	79
39	เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	81
40	จำนวนและการร้อยละของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขา วิชาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษา	83
41	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามเพศ	85
42	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามหลักสูตร	86
43	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา...	87
44	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา...	88
45	เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ของบิดา	89

ตาราง	หน้า
46 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามรายได้ ต่อเดือนของมารดา	90
47 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามระดับ การศึกษาของบิดา	91
48 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามระดับ การศึกษาของมารดา	92
49 รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อ ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา	129
50 รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักศึกษาที่ใช้ศึกษาการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา	130
51 รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักเรียนระดับ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ในเขตการศึกษา 12	131

ภูมิหลัง

การศึกษาคือเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม (ปิ่น มาลากุล) ได้แสดงความคิดเห็นว่าการพัฒนา ในด้านต่างๆดังกล่าว ต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ และกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ (ปิ่น มาลากุล 2518 : คำนำ)

สำนักงานประมาณได้ตั้งงบประมาณด้านการศึกษาไว้สูงเป็นอันดับ 1 ในปีงบประมาณ 2520 และ เป็นอันดับ 2 ในปีงบประมาณ 2521 คือจำนวน 14,041.2 และ 16,293.6 ล้านบาท หรือคิด เป็นร้อยละ 21.6 และ 20.1 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นในปี 2520 และ 2521 ตามลำดับ (สำนักงานประมาณ 2520 : 10) แสดงให้เห็นว่าการศึกษานับเป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งของรัฐ

การจัดการศึกษาในประเทศไทย ตามแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 แบ่งไว้ เป็น 4 ระดับคือ ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา (แผนการ- ศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 2520 : 6) สำหรับการอุดมศึกษานั้นนับเป็นการศึกษาใน ระดับสูง มีความสำคัญในการพัฒนาการศึกษา วิจิตร ศรีสอาน ได้กล่าวถึงการอุดมศึกษาว่า จุดมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษานั้นเป็นการศึกษาที่มุ่งผลิตนักวิชาชีพชั้นสูงสาขาต่างๆ ที่จำเป็น สำหรับการพัฒนาประเทศ (วิจิตร ศรีสอาน 2518 : 11) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่สำเร็จการ ศึกษาต่างก็มีความประสงค์ที่จะเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษา ดังความคิดเห็นของ อภิชัย พันธเสน ที่กล่าวว่า เนื่องจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันถือว่าเป็นจุดสูงสุด ของการศึกษา เป็นแหล่งรวมนักคิดและผู้นี้มีความสามารถในทางวิชาการแขนงต่างๆมาไว้ด้วยกัน จึงเป็นเหตุให้ทุกคนพยายามจะมุ่งสู่การศึกษาจุดนี้ (อภิชัย พันธเสน 2518 : 218)

ตามแผนพัฒนาการศึกษามัธยมศึกษา (2515 - 2519) มีโครงการขยายการรับนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญเพิ่มขึ้นอีก 38,300 คน โดยเปิดโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอที่ ยังไม่มีโรงเรียนมัธยมมาก่อน 130 อำเภอ (กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป. : 763)

และนอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ทำการสรุปสถิติการศึกษาระดับมัธยมว่า ในปีการศึกษา 2520 มีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น 2,339 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสิ้น 188,975 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป.: 1- 2) และในปีการศึกษา 2521 กระทรวงศึกษาธิการได้มีเป้าหมายที่จะเปิดโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับต่ำสัฟเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 100 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2521 : 8) จะเห็นได้ว่ามีการเพิ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้นทุกปี นักเรียนมัธยมที่สำเร็จการศึกษาจึงเพิ่มมากขึ้นด้วย ปริมาณความต้องการที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จึงมีมากขึ้นทุกปีเช่นเดียวกัน

ในคานสถานันอุดมศึกษาซึ่งเป็นเป้าหมายของนักเรียนที่สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นมีจำนวนจำกัด ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้สำรวจจำนวนของสถานันอุดมศึกษา ปี 2518 ได้พบว่าจำนวนสถานันอุดมศึกษามีทั้งสิ้น 145 แห่ง โดยจำแนกสถานันอุดมศึกษาตามสังกัดและที่มาของเงิน แบ่งได้เป็น 4 กลุ่มคือ มหาวิทยาลัยของรัฐและสถานันสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมี 13 แห่ง วิทยาลัยเอกชนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมี 10 แห่ง วิทยาลัยของรัฐสังกัดกระทรวงต่างๆมี 118 แห่งและสถานันวิชาชีพเฉพาะของเอกชนมี 4 แห่ง ในคานการกระจายของสถานันอุดมศึกษานั้นพบว่า มหาวิทยาลัยของรัฐส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครคิดเป็นร้อยละ 52 วิทยาลัยเอกชนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 80 ส่วนวิทยาลัยของรัฐนั้นมีการกระจายของสถานันดีกว่าคืออยู่ในกรุงเทพมหานครร้อยละ 20 อยู่ในส่วนกลาง (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) ร้อยละ 21 อยู่ในภาคเหนือร้อยละ 18 อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 24 และอยู่ในภาคใต้ร้อยละ 17 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2522 : 9 - 11)

เมื่อพิจารณาถึงข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งมีเพิ่มมากขึ้นทุกปีกับจำนวนการกระจายของสถานันอุดมศึกษาแล้ว ความไม่เสมอภาคทางการศึกษาย่อมเกิดขึ้นได้ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้สำรวจพบว่า ในปี พ.ศ. 2517 ผู้สอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐได้ มาจากครอบครัวยุทธการจำนวนร้อยละ 6 ของผู้สอบเข้าทั้งหมด มาจากครอบครัวข้าราชการร้อยละ 21 มาจากครอบครัวที่มีอาชีพค้าขาย

ร้อยละ 53 มาจากครอบครัวกรรมกรร้อยละ 13 เมื่อพิจารณาตามภูมิฐานะของบิดา มารดา พบว่าผู้สอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยได้มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 7 ของผู้สอบได้ทั้งหมด มาจากภาคเหนือร้อยละ 11 ภาคใต้อ้อยละ 13 ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) ร้อยละ 21 และมาจากกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 48 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2522 : 124 - 126)

ในเขตการศึกษา 12 เป็นเขตการศึกษาที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมี 7 จังหวัดคือ จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราก นครนายก ปราจีนบุรีและ ระยอง โดยมีจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นที่ตั้งเขต ในส่วนของจำนวนประชากรนั้นจากการ สํารวจของกรมการศาสนาและกรมการปกครองพบว่า มีประชากรซึ่งสำรวจในปี 2519 จำนวน 2,619,260 คน (กรมการศาสนา 2520 : 6) ในปี 2520 มีประชากรถึง 2,708,267 คน (กรมการปกครอง 2521 : 4 - 22)

ในคํานสภาพทางการศึกษาของเขตการศึกษา 12 นั้น สำนักงานคณะกรรมการ- การศึกษาแห่งชาติได้สำรวจในปี 2520 พบว่า สถานศึกษาที่ให้การศึกษาถึงระดับ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า มีทั้งหมด 40 แห่ง แยกเป็นโรงเรียนมัธยมกรมสามัญศึกษา 23 โรง โรงเรียนราษฎร์ 2 โรง วิทยาลัยครู 2 แห่ง วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา 8 แห่งและ สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา 5 แห่ง มีจำนวนนักเรียนที่กำลังเรียนในระดับ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าจำนวน 8,565 คน ส่วนสถานันอุดมศึกษานั้นมีจำนวน 14 แห่ง เป็นมหาวิทยาลัย 1 แห่งและวิทยาลัยของรัฐ 13 แห่ง สถานันอุดมศึกษาทั้ง 14 แห่งนี้ ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา จันทบุรีและชลบุรีเท่านั้น สามารถรับนักศึกษาเพื่อเข้า ศึกษาในปีการศึกษา 2521 (สำรวจจากจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษา) ได้ จำนวน 2,141 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520 : 4 - 24)

จากข้อมูลดังกล่าวมาแล้วจะสามารถสรุปปัญหาทางการศึกษาเขตการศึกษา 12 ได้ 3 ประการคือ ประการแรกอัตราส่วนระหว่างความต้องการและการได้โอกาสศึกษาต่อใน สถานันอุดมศึกษามีปริมาณที่แตกต่างกันมากคือ มีความต้องการสูงแต่มีโอกาได้เข้าศึกษา น้อยมาก ประการที่ 2 ประชากรในเขตการศึกษานี้เพิ่มขึ้นทุกปีทำให้เกิดความคาดหวังได้ ว่าปริมาณความต้องการศึกษาต่อในสถานันอุดมศึกษาย่อมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ดังจะเห็นได้ชัดเจน

จากจำนวนผู้สมัครเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียน ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าในเขตการศึกษา 12 มีจำนวน 2,994 คน ในปี 2516 – 2517 (ทบวงมหาวิทยาลัย 2518:23) และมีจำนวน 3,483 คน ในปี 2517 – 2518 (ทบวงมหาวิทยาลัย 2519 : 25) และประการที่ 3 การกระจายของสถาบันอุดมศึกษาไม่เหมาะสม เพราะสถาบันอุดมศึกษาที่มีอยู่ 14 แห่งนั้น อยู่ในเขตจังหวัดเพียง 3 จังหวัดเท่านั้น

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องความต้องการและการได้โอกาสในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เขตการศึกษา 12 เพื่อให้ได้ข้อมูลในด้านสถานภาพส่วนตัว เศรษฐกิจและสังคมของผู้มีความต้องการและผู้ได้โอกาสอย่างถูกต้อง เพื่อเป็นการแสวงหาแนวทางสำหรับการวางแผนพัฒนาการศึกษา ในเขตการศึกษา 12 ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายทั่วไป

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะการแจกแจงของความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าและนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 12 ว่ามีลักษณะอย่างไรและมีความสอดคล้องต่อกันเพียงใด

ความมุ่งหมายเฉพาะ

การศึกษาเรื่องความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียนชั้นม.ศ.5หรือเทียบเท่าในเขตการศึกษา 12 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่างๆของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าในเขตการศึกษา 12 ตามลักษณะสถานภาพที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ในเขตการศึกษา 12

การศึกษาเรื่องโอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษา ที่ได้โอกาสศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตการศึกษา 12

2. เพื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตการศึกษา 12 ตามลักษณะ สถานภาพที่แตกต่างกัน

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษา ที่ได้โอกาสศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตการศึกษา 12

การศึกษาเรื่องความต้องการและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดม - ศึกษา ของนักเรียนและนักศึกษา ตามลักษณะสถานภาพที่แตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยเรื่องความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขต การศึกษา 12 แสดงให้เห็นภาพรวมของความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และการ ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและวางแผน การศึกษา ใช้เป็นดัชนีประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายวางแผนและจัดการ - ศึกษา เพื่อให้สภาพการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประชากรกลุ่มต่าง ๆ สอด คล้องกับความต้องการศึกษาและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เช่น การกำหนดนโยบายการรับเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา การกระจายสถาบันอุดมศึกษา การเพิ่มหรือลดสาขาวิชาในสถาบันอุดมศึกษา การจัดสรรทุนการศึกษา การกำหนดจ่า - นวนเพื่อรับเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและสาขาวิชาต่างๆ นอกจากนี้ยังใช้ประกอบ การแนะแนวการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรเพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาคือ นักเรียน ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ในปีการศึกษา 2521 ทั้งหมด ที่อยู่ในเขตการศึกษา 12

ประชากรเพื่อศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในหลักสูตรอุดมศึกษาของสถานศึกษาในเขตการศึกษา 12 ในปีการศึกษา 2521 เท่านั้น

ตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรที่มีความสำคัญอันมีผลต่อความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้แก่

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น

1. เพศ
2. หลักสูตรที่กำลังศึกษา
3. อาชีพของบิดาและมารดา
4. รายได้ของบิดาและมารดา
5. ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา
6. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา

ตัวแปรตาม

ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. เพศ
2. หลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา
3. อาชีพของบิดาและมารดา
4. รายได้ของบิดาและมารดา
5. ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา
6. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น บ.ศ.5 หรือเทียบเท่า ในปีการศึกษา 2521 มีส่วนการกระจายตามลักษณะสถานภาพคล้ายคลึงกับ ส่วน ในปีการศึกษา 2520

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการศึกษา หมายถึงความประสงค์ที่จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ในเขตการศึกษา 12 โดยพิจารณาจากการตอบแบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
2. การได้โอกาสศึกษา หมายถึงการได้ศึกษาในชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษาของสถานศึกษาในเขตการศึกษา 12 โดยพิจารณาจากการตอบแบบสอบถามในการได้โอกาสศึกษา
3. นักเรียน หมายถึงบุคคลซึ่งกำลังเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าของสถานศึกษาในเขตการศึกษา 12
4. นักศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งกำลังเรียนชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษาของสถานศึกษาในเขตการศึกษา 12
5. หลักสูตร หมายถึงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.วช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคครูประชาบาล (ป.ป.ช.)
6. ม.ศ.5 หมายถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ
7. ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า หมายถึงชั้นสูงสุดของหลักสูตรมัธยมศึกษา ได้แก่ ม.ศ.5 ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ป.กศ.ปีที่ 2 ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ป.วช. ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและ ป.ป.ช. ของหลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคครูประชาบาล
8. ระดับอุดมศึกษา หมายถึงระดับการศึกษาต่อจาก ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า
9. สถานอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 12 หมายถึงสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรอุดมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา 12

10. ปีที่ 1 ของระดับอุดมศึกษา หมายถึงชั้นต้นสุดของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
ได้แก่

10.1 ปีที่ 1 ของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

10.2 ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 1 ของวิทยาลัยครูและวิทยาลัยพลศึกษา

10.3 ป.วส.ปีที่ 1 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและ
อาชีวศึกษา

10.4 ประกาศนียบัตรวิชาพยาบาลชั้นปีที่ 1

11. เขตการศึกษา 12 ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง ตราด
จันทบุรี นครนายกและปราจีนบุรี

12. สถานภาพ หมายถึงลักษณะส่วนตัวของนักเรียนหรือนักศึกษาที่ติดตัวและที่ได้
จากสภาวะแวดล้อมทางบ้านครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ เพศ ประเภทของ
หลักสูตรที่จบการศึกษา อาชีพของบิดาและมารดา รายได้ของบิดาและมารดาและระดับ
การศึกษาของบิดาและมารดา

13. ปัจจัยที่มีอิทธิพล หมายถึงสิ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาเกี่ยวกับความ
ต้องการและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ บิดามารดา เพื่อน ครู
อาจารย์ ความมีหน้ามีตาทางสังคม ความยากง่ายในการเรียน จำนวนผู้สอบคัดเลือก
เข้าสาขานั้นๆ และโอกาสในการหางาน

14. อาชีพบิดามารดา หมายถึงลักษณะการประกอบอาชีพของบิดาและมารดา
ของนักเรียนและนักศึกษา โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

14.1 รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ

14.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ

14.3 พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน

14.4 เจ้าของหรือผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว

14.5 เกษตรกร ประมง

14.6 ทำงานบ้าน เช่น แม่บ้าน

15. รายได้ของนิคมการค้า หมายถึงรายได้ต่อเนื่องของนิคมและรายได้ต่อเนื่องของมารคา โดยแบ่งเป็นดังนี้

15.1 ไม่มีรายได้

15.2 ต่ำกว่า 500 บาท

15.3 500 - 1,000 บาท

15.4 1,001 - 2,000 บาท

15.5 2,001 - 3,000 บาท

15.6 3,001 - 5,000 บาท

15.7 5,001 - 7,000 บาท

15.8 มากกว่า 7,000 บาท

16. ระดับการศึกษาของนิคมการค้า หมายถึงการศึกษาระดับสูงสุดของนิคมและมารคา โดยแบ่งระดับการศึกษาดังต่อไปนี้

16.1 ไม่รู้หนังสือ

16.2 ประถมปีที่ 4 หรือต่ำกว่า

16.3 ประถมปีที่ 7 หรือมัธยม 3 เดิม

16.4 มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือมัธยม 6 เดิม

16.5 มัธยมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือมัธยม 8 เดิม หรือ

เทียบเท่า

16.6 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

16.7 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

16.8 สูงกว่าปริญญาตรี

บทที่ 2

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้มีผู้ศึกษาไว้ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่จะนำมาประกอบการศึกษา มีดังนี้

เอกสารและงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

จากการคาดคะเนตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 4 (2520 - 2524) จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่าจะมีจำนวน 146,790 คน 163,115 คน 201,325 คน และ 222,005 คน ในปีการศึกษา 2521, 2522, 2523 และ 2524 ตามลำดับ (กระทรวงศึกษาธิการ 2519 : 41) จากตัวเลขเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่าจะมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี แสดงให้เห็นว่า ปริมาณความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เพราะนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าเหล่านั้นต่างก็มีจุดมุ่งหวังที่จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาดังผลการวิจัยของ ✓สามารถ คงสัจย์ ได้ศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัด สิงห์บุรี พบว่านักเรียนส่วนมากมีความต้องการสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับ อุดมศึกษามาก ถึงร้อยละ 90.99 (สามารถ คงสัจย์ 2517 : 52) นอกจากนี้ ชนะ อิม่อง ได้ทำการศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน พิณรุฒโลกพิทยาคม พบว่า นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 80.57 (ชนะ อิม่อง 2519 : 31) และจากผลการวิจัยของสุชาติ อุกฤษ ได้เป็นเครื่องยืนยัน ความจริงข้อนี้เป็นอย่างยิ่งคือ ได้พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียม- อุดมศึกษา มีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาถึงร้อยละ 100 (สุชาติ อุกฤษ 2519 : 36) สำหรับความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นั้น ณัฏฐิรา เกษสาคร ได้ทำการศึกษาที่โรงเรียนพณิชยการสามเสน พบว่า นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อใน

ระดับอุดมศึกษาถึงร้อยละ 78 ส่วนนักเรียนที่ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาทันทีที่จบการศึกษา ก็มีความต้องการที่จะศึกษาต่อในภายหลังเมื่อมีโอกาส เป็นจำนวนถึงร้อยละ 52.27 ของผู้ที่ไม่ต้องการศึกษาต่อทันที (ฉันทิรา เกษสาคร 2519 : 31) จากการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่าความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงมาก ✓

ในการเลือกสาขาวิชาและสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น เทอตกักดิ์ รัตนมณี ได้ศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า สถาบันอุดมศึกษาที่นักเรียนต้องการศึกษามากที่สุดคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านสาขาวิชาพบว่า นักเรียนชายแผนกวิทยาศาสตร์ต้องการเรียนในสาขาวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุด นักเรียนชายและนักเรียนหญิงแผนกศิลปะ ต้องการเรียนครูมากที่สุด (เทอตกักดิ์ - รัตนมณี 2507 : 54) ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ อุภุช ซึ่งพบว่านักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาต้องการเข้าศึกษาต่อที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากที่สุด รองลงมาคือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (สุชาติ อุภุช 2519 : 33) สำหรับนักเรียนในส่วนภูมิภาคนั้น ชนะ อิม่อง ได้พบว่านักเรียน ม.ศ.5 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม ต้องการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มากที่สุด รองลงมาคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และพบว่านักเรียนส่วนมากต้องการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาส่วนภูมิภาค ถึงร้อยละ 45.50 โดยได้ให้เหตุผลว่าเพราะการคมนาคมไม่แออัด ค่าครองชีพถูก ส่วนนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในส่วนกลางร้อยละ 34.50 ให้เหตุผลว่า เพราะอาจารย์ดี อุปกรณ์ดีและมีสถานที่ค้นคว้าหาความรู้ได้มากกว่าส่วนภูมิภาค (ชนะ อิม่อง 2519 : 32)

ในปัจจุบันนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย มีโอกาสได้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ใกล้เคียงกัน ดังรายงานการสมัครเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ในปี 2517-2518 ได้พบว่า มีผู้สมัครเข้าสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 44,182 คน เป็นชาย 24,027 คน คิดเป็นร้อยละ 54.38 เป็นหญิง 20,155 คน คิดเป็นร้อยละ 45.62 (ทบวงมหาวิทยาลัย-ของรัฐบาล 2519 : 23) แต่การกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาเพื่อเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจะมีบางสาขาวิชาที่กำหนดรับเฉพาะเพศชายหรือเพศหญิง เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สาขาเตรียมแพทย์ สาขาวิชาสหกรณ์และสาขาวิชาวนศาสตร์ กำหนดรับเฉพาะชาย ส่วนสาขาวิชาพยาบาลของมหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำหนดรับเฉพาะหญิง (ประกาศคำแนะนำในการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีการศึกษา 2521 - 2522 2521 : 20 - 22)

ชูถิ่น จุลทรัพย์ ได้สำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นักเรียนชายสนใจเรียนวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุด คือร้อยละ 20.56 รองลงมาคือเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 17.66 นักเรียนหญิงเลือกเรียนครูมากที่สุด คือร้อยละ 20.21 รองลงมาคือพยาบาล ร้อยละ 19.15 (ชูถิ่น จุลทรัพย์ - 2509 : 58) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ถนอม อินทรวงศ์ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ พบว่า นักเรียนหญิงเลือกเรียนวิชาการศึกษาเป็นอันดับ 1 รองลงมาเป็นพยาบาลและศิลปศาสตร์ ส่วนนักเรียนชายเลือกเรียนเกษตรศาสตร์เป็นอันดับ 1 รองลงมาเป็นรัฐศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ (ถนอม อินทรวงศ์ 2514 : 101 - 104)

นอกจากนี้ความต้องการศึกษาต่อยังขึ้นอยู่กับอิทธิพลของครอบครัว ดังผลการวิจัยของ จุฑาภรณ์ วรสุมนต์ ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่เลือกอาชีพบริการ จะมีบิดามารดาจบชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่และมีรายได้ 2,000 - 2,500 บาท นักเรียนที่เลือกอาชีพธุรกิจ บิดามารดาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายได้ตั้งแต่ 1,000 - 2,500 บาท นักเรียนที่เลือกอาชีพวัฒนธรรม บิดามารดาจบชั้นประถมตอนต้น รายได้ตั้งแต่ 2,000 - 3,000 บาท นักเรียนที่เลือกอาชีพศิลปะและการบันเทิง บิดามารดาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รายได้ตั้งแต่ 1,500 - 3,000 บาท (จุฑาภรณ์ วรสุมนต์ 2515 : 58 - 59) ในเรื่องเดียวกันนี้ จุมพล หนิมพานิช ได้ศึกษาเรื่องแผนการศึกษาต่อและแผนการประกอบอาชีพของนักเรียน ม.ศ.5 พบว่านักเรียนที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน มีแผนการศึกษาต่อและแผนการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน นักเรียนที่บิดามารดาเป็นพ่อค้าและรับราชการมักเลือกสาขาแพทยศาสตร์ (จุมพล หนิมพานิช - 2517 : 166)

สำหรับการวิจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ศึกษานั้น วารุณี อัสธีรวัจน์ พบว่า ในการเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือเน้นให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบด้านคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ ความสามารถในการเรียน การเล่าเรียน ความมุ่งหวังของครอบครัวและรายได้ มากกว่าองค์ประกอบด้านความมีหน้ามีตา มีเกียรติในสังคม (วารุณี อัสธีรวัจน์ 2512 : 120) และจากการศึกษาของ สมพงษ์ มั่นระวัง พบว่า เหตุผลที่นักเรียนส่วนใหญ่ใช้พิจารณาในการเลือกเรียนต่อ คือ โอกาสที่จะร่ำรวย และเหมาะสมกับศักยภาพของตน (สมพงษ์ มั่นระวัง 2513 : 124)

จากการศึกษางานวิจัยเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงมาก และความต้องการนี้จะสูงขึ้นเรื่อยๆ ส่วนสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชาและสถานศึกษาในการศึกษาต่อนั้น เป็นผลมาจากสถานภาพส่วนตัว บิคาบารดาและปัจจัยอื่นๆ เช่น ความถนัดและความสนใจรวมทั้งเกียรติยศชื่อเสียง

เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ในเรื่องความแตกต่างของการเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพของนักเรียนชายหญิงนั้น อีริคสัน ได้ศึกษาลักษณะบางประการและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับก่อนได้รับปริญญาของมหาวิทยาลัยมิชิแกน พบว่า นักศึกษาหญิงและนักศึกษาชายมีความต้องการและมุ่งหวังที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท ชายมีความมุ่งหวังจะทำปริญญาสูงกว่าหญิง หญิงนิยมเรียนทางด้านการศึกษา ส่วนชายนิยมเรียนวิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ สังคมศาสตร์และการศึกษา (Erickson. 1968 : 1748)

ในส่วนของอิทธิพลจากครอบครัวที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาในสาขาวิชาต่างๆนั้น คอบบินส์ ได้ศึกษาถึงความปรารถนาและความมุ่งหวังทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากรัฐหลุยเซียนา พบว่า ครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อเรื่องเหล่านี้มากคือ บิคาบารดาที่มีอิทธิพลต่อการเลือกวิชาที่จะศึกษา ส่วนเพื่อนมีอิทธิพลรองลงไป นอกจากนั้นการเลือกวิชาที่จะศึกษาต่อของนักเรียนยังขึ้นอยู่กับความสนใจ พอใจ และลักษณะของงานอีกด้วย (Dobbins. 1969 : 2958)

คอลลาโซ ได้วิจัยเพื่อวางแผนการศึกษาต่อของเด็กหนุ่มสาวชาวเปอร์โตริโก พบว่านักเรียนที่อยู่ในแห่งอุตสาหกรรมในเมือง บิคามารดาประกอบอาชีพชั้นสูงหรือรับ - ราชการมักจะเลือกศึกษาต่อในวิชาชีพชั้นสูง ส่วนนักเรียนที่อยู่ในชนบท นิภาเป็นชานา หรือทำงานหนักจะเลือกศึกษาต่อในวิชาชีพระดับต่ำกว่าเป็นส่วนมาก (Collazo. 1967 : 1535) และจากผลการวิจัยของ อีคคี่ ซึ่งได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือก อาชีพของนักเรียนเกษตรกรรมของรัฐลุยเซียนา พบว่า

1. บิคามารดาที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชาเรียนต่อ
2. ระดับการศึกษาของบิคามารดาที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเลือกสาขา วิชาเรียนต่อของเด็กมากกว่าความมีชื่อเสียงในอาชีพของบิคามารดา
3. การเลือกสาขาวิชาเรียนต่อของเด็กขึ้นอยู่กับความสนใจส่วนตัว ความพึงพอใจ ความสามารถและค่าตอบแทน
4. บิคามารดา บุคคลที่มีชื่อเสียงในวิชาชีพที่มีอิทธิพลต่อการเลือกวิชาชีพตามลำดับ (Eaddy. 1969 : 2959)

๕ ✓ สำหรับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกการเรียน แมกนิส ได้พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของนิลิตปีที่ 1 มหาวิทยาลัย มิสซิสซิปปี มี 9 ประการคือ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ความพึงพอใจในรายวิชาที่มหา- วิทยาลัยจัดให้เรียน บรรยายกาศภายในมหาวิทยาลัยที่อบอุ่นและเป็นกันเอง มหาวิทยาลัย มีรากฐานทางวิชาการสูง ปฏิญาของมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียง มีโครงการเด่นๆในคณะวิชาต่างๆและการมีโอกาสดูเยี่ยมเยือนมหาวิทยาลัยแห่งนั้น (McNeese. 1968 : 1048) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมในรัฐโอไฮโอของนิโคลสัน ซึ่งพบว่าองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุดในการเลือกก็คือ สถานที่เรียนที่มีชื่อเสียง ส่วนค่าเล่าเรียนมีความสำคัญรองลงมา (Nicholson. 1964 : 4549) ✓

จะเห็นได้ว่าความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในสหรัฐ อเมริกานั้น แตกต่างกันตามเพศ สภาพสังคมและเศรษฐกิจตลอดจนองค์ประกอบอื่น ๆ

ที่มีอิทธิพล เช่น ชื่อเสียงของสถานศึกษาและความต้องการของตนเอง

เอกสารและงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการได้โอกาสเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้รายงานผลการวิจัย เรื่องระบบอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ในเรื่องเกี่ยวกับเงินทุนซึ่งเป็นตัวแปรอันสำคัญที่จะก่อให้เกิดโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาแตกต่างกัน ได้พบว่ารูปแบบเงินทุนในระดับอุดมศึกษา จากการวิเคราะห์แยกออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ประเภทที่เป็นค่าใช้จ่ายของสถาบันจากงบประมาณของรัฐบาล ซึ่งรวมงบดำเนินการและงบลงทุน เทียบได้ประมาณร้อยละ 40
2. ประเภทที่เป็นค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาต้องออก รวมถึง ค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าเล่าเรียน ค่าวารเรียนและค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คิดเป็นประมาณร้อยละ 32
3. ประเภทที่เสียโอกาสหรือรายได้ที่นักศึกษาพึงได้ ถ้าไม่เลือกมาศึกษาต่อ คิดได้ประมาณร้อยละ 20

ถ้ารวมค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาต้องจ่ายและค่าเสียโอกาสแล้วจะเป็นร้อยละ 60 เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาต้องจ่ายในแต่ละปีประมาณ 11,600 บาท ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับรายได้ต่อปีของหัวหน้าครอบครัวที่มีฐานะต่ำ จะเห็นว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่นักศึกษาต้องจ่ายในแต่ละปีมีอัตราส่วนค่อนข้างสูง ก่อให้เกิดปัญหาในการเข้าศึกษาของผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน เว้นแต่ได้มีการจัดสรรทุนและให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา แต่ถ้าหากพิจารณาผู้ที่มีครอบครัวอยู่ในกรุงเทพมหานครหรืออยู่ใกล้สถานศึกษาแล้ว ค่าใช้จ่ายส่วนตัวจะลดลงเนื่องจากการประหยัดค่าที่พักและค่าอาหารลงไป เมื่อจ่ายเฉพาะค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษาแล้ว ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาจะประมาณ 1,900 บาท (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ 2522 : 177 - 180) ✓

จากการวิจัยนี้จะเห็นว่าค่าใช้จ่ายในทุกด้านคือ ทั้งค่าใช้จ่ายจากงบประมาณของรัฐบาล ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าเสียโอกาสจะมีผลต่อโอกาสศึกษาต่อในสถานอุดมศึกษาแตกต่างกันตามลักษณะการกระจายของสถานอุดมศึกษา เพราะจะเห็นได้ว่าผู้ที่มิมีฐานะอยู่ในแหล่งที่มีสถานอุดมศึกษาจะสามารถใช้เงินทุนในการศึกษาต่อน้อยลง นอกจากนี้โอกาสในการศึกษาระดับอุดมศึกษานี้ มีผลมาจากความไม่เสมอภาคทางการศึกษา ตั้งแต่ชั้นประถมและมัธยมศึกษา ดังผลการวิจัยของกรมวิชาการ ได้ทำการวิจัยเรื่องวิถีทาง - และโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคของประชาชน ได้พบว่า

1. โอกาสเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาในแต่ละจังหวัดในภาคต่าง ๆ มีความเหลื่อมล้ำกันอยู่

2. การกระจายอัตราค่าเล่าเรียนในระดับประถมและระดับมัธยมไม่เสมอภาคกัน

3. การจัดสรรงบประมาณในระดับประถมและมัธยมไม่เท่าเทียมกันทุกจังหวัด โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนในโรงเรียนที่ต่างสังกัดกัน (กรมวิชาการ - 2520 : 42)

ในส่วนของโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษานั้น ศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล ได้ศึกษาเรื่องโอกาสศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยจำนวน 884 คน พบว่า

1. โอกาสสอบคัดเลือกได้ของผู้สำเร็จ ม.ศ.3 และ ม.ศ.5 จากภูมิภาค มากกว่าผู้สำเร็จ ม.ศ.3 และ ม.ศ.5 จากส่วนกลาง

2. โอกาสสอบคัดเลือกได้ของผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนภูมิภาคต่ำกว่าผู้ที่ควรได้เข้ามหาวิทยาลัย

3. นักเรียนมีโอกาสสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้ แตกต่างกันตามสถานภาพของเพศและบิดามารดา (ศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล 2518 : 82 - 85)

จากการรายงานผลการวิจัยระบบอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้หญิงมีโอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาใกล้เคียงกับผู้ชาย คือในปี 2517 มีนักศึกษาหญิงจำนวนร้อยละ 42 ของนักศึกษาทั้งหมด และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละสาขา พบว่า สาขาการศึกษา สังคมศาสตร์และ

แพทยศาสตร์มีนักศึกษาหญิงประมาณครึ่งหนึ่ง สาขาวิชาที่มีนักศึกษาหญิงมากที่สุดคือ สาขามนุษยศาสตร์ มีร้อยละ 80 ส่วนสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์มีนักศึกษาหญิงน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 2 จากข้อมูลนี้อาจกล่าวได้ว่าหญิงมีโอกาสในการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้เท่าเทียมกับชาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2522 : 117)

จากรายงานการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยระหว่างปีการศึกษา 2513 - 2516 พบว่าจำนวนผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาในแต่ละปีนั้นมาจากกลุ่มที่มีความมารถประกอบอาชีพค้าขายและมีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนกลางมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนกลุ่มที่มีความมารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตกนั้น สามารถเข้าศึกษาในแต่ละปีได้น้อยที่สุด (สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ 2513 : 6, 2514 : 11) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2515 : 11, 2516 : 25 - 32) ผลการวิจัยสอดคล้องกับ อุกม เกิดพิบูลย์ ที่ได้ศึกษาลักษณะการเรียนของนิสิตจากครอบครัวในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ และผลทางสังคมบางประการของนิสิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2513 และกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2514 ผลปรากฏว่านิสิตส่วนใหญ่มาจากครอบครัวนายจ้างและเจ้าของกิจการ รองลงมาคือมาจากครอบครัวข้าราชการ ส่วนที่มาจากครอบครัววิศวกรและลูกจ้างมีจำนวนน้อยที่สุด (อุคม เกิดพิบูลย์ 2516 : 77 - 78) ✓

ในส่วนของการพิจารณาการได้โอกาสอีกประการหนึ่งก็คือ พื้นฐานการศึกษาหรือความรู้เดิมก่อนจะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ความรู้พื้นฐานนั้นมีสิ่ง值得พิจารณาว่ามีผลมาจากทั้งทางกรรมพันธุ์และสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาถึงสิ่งแวดล้อมก็จะพบว่า มีจำนวนนักเรียนไม่น้อยที่เรียนไม่ค่อยเก่งในโรงเรียนท้องถิ่นของตน แต่พอมาเรียนในโรงเรียนที่มีครูสอนดี อุปกรณ์การสอนครบครันก็กลับเรียนดีขึ้น จึงเห็นว่าสภาพของโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญ

อารีรัตน์ บุญยลักษณ์ ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพของโรงเรียนมัธยมในจังหวัดชลบุรี เปรียบเทียบกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยใช้เกณฑ์การประเมิน

เพื่อรับรองวิทยฐานะ พบว่า คุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครสูงกว่า
คุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี (อารีรัตน์ บุญญลักษณ 2516 : ง)
และนอกจากนี้ วรวิทย์ วทินสรากร ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพและประเภท
ของโรงเรียนที่มีผลต่อการได้โอกาสศึกษาต่อไว้ดังนี้

✓ 1. โรงเรียนราษฎร์มีการเรียกเก็บเงินกินเปล่า จ่ายเงินเดือนครูต่ำกว่าวุฒิ
ทำให้โรงเรียนราษฎร์มีฐานะและคุณภาพที่แตกต่างกัน ผู้มีฐานะยากจนไม่มีโอกาสเข้า -
โรงเรียนที่มีคุณภาพดี

2. ปัญหาเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกที่สอบเฉพาะวิชาสามัญ ทำให้ผู้สอบได้ส่วน
ใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี เพราะมีโอกาสศึกษาและได้รับประสบการณ์มากกว่าเด็ก
ที่มาจากครอบครัวยากจน ดังนั้นเด็กยากจนจึงต้องเข้าเรียนในโรงเรียนราษฎร์ซึ่งต้อง
เสียค่าเล่าเรียนมาก แต่ได้รับการศึกษาที่มีคุณค่าต่ำ ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวฐานะดี
มีโอกาสดำเนินโรงเรียนรัฐบาลซึ่งเก็บค่าเล่าเรียนถูกและคุณภาพทางการศึกษาก็ดีกว่า

3. ปัญหาเรื่องความแตกต่างของโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนรัฐบาลที่ตั้งมา
นานย่อมมีชื่อเสียงและคุณภาพดีกว่าโรงเรียนรัฐบาลที่สร้างขึ้นใหม่ โรงเรียนในส่วนกลาง
ก็มีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนในส่วนภูมิภาค โรงเรียนในเมืองมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนใน
ชนบท ทำให้ผู้มีฐานะดีและอยู่ในเมืองมีโอกาสดีกว่าผู้มีฐานะยากจนและอยู่ในชนบท
(วรวิทย์ วทินสรากร 2519 : 252) ✓

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด จะเห็นได้ว่าเพศ สภาพครอบครัว -
โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาจนภูมิสำเนา มีผลต่อการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวกับการได้โอกาสเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา

จากการศึกษาขององค์การยูเนสโกพบว่า โอกาสทางการศึกษามีส่วนสัมพันธ์กับ
เพศ กล่าวคือ เพศหญิงมีโอกาสได้เรียนน้อยกว่าเพศชาย ยกเว้นประเทศเกาหลีและ
ศรีลังกาที่เด็กชายและเด็กหญิงมีโอกาสได้เรียนเท่ากัน ในประเทศอินเดีย ปากีสถาน

และอิหร่าน จำนวนนักเรียนหญิงมีไม่ถึงครึ่งหนึ่งของนักเรียนชาย (UNESCO. 1961 : 5) ในปี 1969 โวลเฟิล ได้ให้ข้อคิดถึงความแตกต่างระหว่างเพศในการศึกษาก่อนและหลัง สงครามโลกครั้งที่ 2 ว่าสัดส่วนของนักเรียนชายที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่านักเรียน หญิงเป็นสัดส่วน 45 : 55 แต่สัดส่วนในการเข้ามหาวิทยาลัยชายกลับสูงกว่าหญิง และใน ปัจจุบันชายก็ยังได้โอกาสเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสูงกว่าหญิง คือ มีสัดส่วน 60 : 40 (Wolfe. 1969 : 232)

ในค.ศ. 1970 องค์การร่วมมือทางเศรษฐกิจและพัฒนการศึกษา ได้ - ศึกษาหาความเสมอภาคทางการศึกษาและกล่าวถึงผลการวิจัยสถานการณ์ทางการศึกษาของ ประเทศสมาชิก 19 ประเทศ ซึ่งกระจายอยู่ในทวีปอเมริกาเหนือ ยุโรป เอเชีย ซึ่งมีทั้งประเทศขนาดใหญ่และขนาดเล็ก พบว่า ลักษณะของสังคมที่ต่างกัน จะมีผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างมาก นักเรียนที่มาจากชนชั้นยากจน เข้าเรียน ด้วยความขัดสน จะมีผลการเรียนต่ำและมีอัตราออกกลางคันสูง นอกจากนี้ยังพบว่า หักศนคคของสังคมแต่ละกลุ่มจะมีผลต่อการสนใจในการตัดสินใจเลือกเรียนในชั้นสูงต่อไปหรือไม่ และเลือกสาขาวิชาใดด้วย (OECD. 1971 : 17) ในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจและ สังคมที่มีผลต่อโอกาสในการศึกษานั้น เฟลด์และฮัลเซย์ ได้ศึกษาเรื่องโอกาสศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษาของผู้สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ผู้มีสติปัญญาระดับเดียวกัน แต่อยู่ในชนชั้นสังคมที่แตกต่างกัน มีโอกาสเข้ามหาวิทยาลัยได้ต่างกัน ผู้ที่อยู่ในสังคม วิชาชีพชั้นสูงมักจะมีโอกาสสูงกว่าผู้ที่อยู่ในสังคมวิชาชีพระดับต่ำ (Flound and Halsey. 1969 : 213) และจากการศึกษาของ เคราส์ พบว่า จำนวนเด็กในกลุ่ม ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง มีแนวโน้มต้องการศึกษาสูงกว่ากลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ ต่ำ (Krauss. 1964 : 868) นอกจากนี้ ฮาร์บิสันและไมเออร์ พบว่า เด็กใน ช่วงอายุ 15 - 19 ปี จากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง จะมีการศึกษาต่อโดยไม่ มีการหยุดพัก เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษา เพราะ ต้องออกจากโรงเรียนมาทำงานเพื่อหารายได้ (Harbison and Myers. 1964 : 11)

นอกจากรายได้และฐานะทางเศรษฐกิจแล้ว การศึกษาและอาชีพของบิดามารดาก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับโอกาสทางการศึกษาคด้วย ดังการศึกษาของเอลเดอร์ พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดา มีความสำคัญต่อโอกาสทางการศึกษาของบุตร กล่าวคือบิดามารดาที่ได้รับการศึกษาในระดับสูง บุตรก็จะได้รับการศึกษาสูงไปด้วย (Elder. 1965 : 85)

นอกจากนี้ เจนส์ ได้พบว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมดี จะมีความคาดหวังในชีวิตสูงและมีโอกาสได้เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่าผู้ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมไม่ดี (Jencks. 1971 : 71)

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วแสดงให้เห็นว่า การได้โอกาสในการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นมีผลมาจากสถานภาพส่วนตัว เศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ตลอดจนประเภทและคุณภาพของโรงเรียนที่สำเร็จในระดับมัธยมศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยเรื่องความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขต -
การศึกษา 12 มีวิธีการดำเนินการตามลำดับดังนี้ คือ

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บและรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. ประชากรเพื่อการศึกษาความต้องการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ นักเรียน
ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ในเขตการศึกษา 12 ซึ่งได้แก่

1.1 นักเรียนซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2521
ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่อยู่ในเขต
การศึกษา 12

1.2 นักเรียนซึ่งกำลังเรียนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.วช.)
ปีการศึกษา 2521 ในโรงเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา
วิทยาลัยสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาและโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน ที่อยู่ในเขตการศึกษา 12

1.3 นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 2
(ป.กศ. ปีที่ 2) ปีการศึกษา 2521 ในวิทยาลัยครูที่อยู่ในเขตการศึกษา 12

2. ประชากรเพื่อศึกษาการได้โอกาสเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่

2.1 นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ปีที่ 1 (ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 1) ปีการศึกษา 2521 ในวิทยาลัยครูและวิทยาลัยพลศึกษา
ในเขตการศึกษา 12

2.2 นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1
(ป.วส.ปีที่ 1) ปีการศึกษา 2521 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคโนโลยีและ
อาชีวศึกษา ที่อยู่ในเขตการศึกษา 12

2.3 นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพพยาบาล
และแผนกครุฑปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521 ในวิทยาลัยพยาบาล ในเขตการศึกษา 12

2.4 นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521 ในสถาบัน
อุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่อยู่ในเขตการศึกษา 12

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้สุ่มตัวอย่าง
จากประชากรนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนหรือวิทยาลัย
ต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 12 ปีการศึกษา 2521 ซึ่งมีจำนวนประชากร 3,565 คน
สุ่มตัวอย่างได้ 1,234 คน โดยมีวิธีสุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1.1 รวบรวมรายชื่อโรงเรียนและวิทยาลัยที่เปิดสอนระดับ ม.ศ.5 หรือ
เทียบเท่าทั้งหมดในเขตการศึกษา 12 พร้อมทั้งจำนวนนักเรียนและห้องเรียนในแต่ละ
โรงเรียน

1.2 จัดประเภทโรงเรียนหรือวิทยาลัยโดยยึดหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
ได้ 4 ประเภทคือ

1.2.1 ม.ศ.5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

1.2.2 ม.ศ.5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

เอกชน

1.2.3 ป.กศ.ปีที่ 2 ในวิทยาลัยสังกัดกรมการฝึกหัดครู

1.2.4 ป.วช.ในโรงเรียนและวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา
วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

1.3 จัดเรียงลำดับโรงเรียนหรือวิทยาลัยแต่ละประเภทตามลำดับจำนวน
นักเรียน ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าจากมากไปหาน้อย

1.4 สุ่มตัวอย่างโรงเรียนหรือวิทยาลัยแต่ละประเภทโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย
(Random Number) ให้ได้ 1 ใน 5 ของจำนวนโรงเรียนหรือวิทยาลัยแต่ละประเภท
ประเภทใดที่มีจำนวนเกินกว่า 5 แห่ง และหารด้วย 5 ไม่ลงตัว มีเศษตั้งแต่ 3 ขึ้นไปให้เพิ่ม
จำนวนโรงเรียนหรือวิทยาลัยประเภทที่เศษนั้นอีก 1 แห่ง

1.5 หาคัดสรรส่วนของจำนวนนักเรียนและสุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1.5.1 หาคัดสรรส่วน 15 : 1 จากจำนวนนักเรียนของโรงเรียน
หรือวิทยาลัยแต่ละประเภทในข้อ 1.4 แล้วจัดแบ่งสัดส่วนจำนวนนักเรียนในอัตรา 15 : 1
ในแต่ละประเภทนี้เฉลี่ยไปยังโรงเรียนหรือวิทยาลัยที่สุ่มตัวอย่างได้แต่ละแห่ง ตามสัดส่วน
ของจำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียนหรือวิทยาลัยแต่ละประเภท จำนวนกลุ่มตัวอย่างใน
แต่ละโรงเรียนหรือวิทยาลัยทุกประเภท รวมกันแล้วได้จำนวน 1,204 คน

1.5.2 สุ่มห้องเรียนในแต่ละโรงเรียนหรือวิทยาลัย ที่เป็นกลุ่ม -
ตัวอย่างให้ได้จำนวนนักเรียนรวมกันเท่ากับหรือใกล้เคียงกับจำนวนนักเรียนที่ต้องการใน
โรงเรียนหรือวิทยาลัยนั้น

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

สังกัด	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ม.ศ.5 สังกัดกรมสามัญศึกษา	5,205	60.77	781	60.83
ม.ศ.5 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ- การศึกษาเอกชน	502	5.86	75	5.84
ป.กศ.ปีที่ 2 สังกัดกรมการฝึกหัดครู	649	7.53	97	7.55
ป.วช. สังกัดกรมอาชีวศึกษา วิทยาลัย- เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ- การศึกษาเอกชน	2,209	25.79	331	25.78
รวม	8,565	100.00	1,284	100.00

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาคือ ประชากรนักศึกษา
ชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในเขตการศึกษา 12 เป็นผู้ตอบ -
แบบสอบถามมีจำนวน 2,141 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมีวิธีสร้างตามลำดับดังต่อไปนี้

1.1 ผู้วิจัยร่วมกับนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กับคณะกรรมการการวิจัยโครงการประสิทธิภาพการจัดการอุดมศึกษา ได้ประชุมพิจารณาแบบสอบถาม แยกออกเป็น 2 ฉบับคือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามด้านความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1.2 คณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับไปทดลอง เพื่อปรับปรุงเป็นแบบสอบถามที่จะใช้ในการค้นคว้าต่อไป คือ ฉบับที่ใช้ศึกษาความต้องการศึกษาได้นำไปทดลองกับนักเรียนชั้น ม.ศ.5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาและโรงเรียนมัธยมสาธิต - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนฉบับที่ใช้ศึกษาการได้โอกาสศึกษา ได้นำไปทดลองกับนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนักศึกษาวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน

1.3 คณะผู้วิจัยได้ร่วมกันแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2. แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความต้องการในการศึกษาต่อ

2.2 แบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานะภาพ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสาขาวิชาที่ศึกษาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

เลือกศึกษา

การรวบรวมข้อมูล

ได้เก็บรวบรวมข้อมูล 2 ระยะ คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 16 มิถุนายน ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2521 โดยส่งแบบสอบถามและคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปยังหัวหน้าสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาทุกแห่งในเขตการศึกษา 12 เพื่อให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2521 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามและกำหนดวันไปรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 23 กรกฎาคม ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2521 ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 2,035 ฉบับ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 10 มกราคม ถึง วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2522 โดยส่งแบบสอบถามพร้อมคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปยังหัวหน้าสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อให้นักเรียน ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าที่กำลังเรียนอยู่ในปีการศึกษา 2521 เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดวันไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในระหว่างวันที่ 25 มกราคม ถึง วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2522 ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 1,230 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามได้แล้ว ผู้วิจัยได้จัดกระทำดังนี้

1. จำแนกประเภทของแบบสอบถามเป็น 2 พวก คือ
 - 1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 - 1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้ลงรหัสในบัตรคอมพิวเตอร์
3. ตรวจสอบความถูกต้องของบัตรคอมพิวเตอร์

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ตามประเภทเป็นจำนวนร้อยละและทดสอบความแตกต่างด้วย ไค - สแควร์ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่อง ไอ บี เอ็ม (I.B.M.) ที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเครื่อง ไอ บี เอ็ม ที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

4.1 เปลี่ยนความถี่เป็นอัตราส่วนร้อยละ

4.2 ทดสอบความแตกต่างของความถี่ของการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ตามตัวแปรต่างๆ ได้แก่ เพศ หลักสูตรที่กำลังศึกษา อาชีพของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดาและระดับการศึกษาของบิดามารดาด้วย ไค - สแควร์ (Chi-Square)

4.3 ทดสอบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ตามตัวแปรต่างๆ ได้แก่ เพศ หลักสูตรที่สำเร็จ อาชีพของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดาและระดับการศึกษาของบิดามารดาด้วย ไค - สแควร์

5. นำร้อยละของผู้ต้องการศึกษาและผู้ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามตัวแปรต่างๆ ได้แก่ เพศ หลักสูตร อาชีพของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา และระดับการศึกษาของบิดามารดามาเปรียบเทียบกัน โดยใช้วิธีทดสอบ ไค - สแควร์ เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมระหว่างความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$$\chi^2 = \sum_{j=1}^r \sum_{k=1}^n \frac{(O_{jk} - E_{jk})^2}{E_{jk}}$$

เมื่อ O_{jk} เป็นความถี่จากการสังเกตในช่องในแถวที่ j คอลัมน์ที่ k
 E_{jk} เป็นความถี่คาดหวังในแถว j และคอลัมน์ที่ k
 r เป็นจำนวนแถว
 n เป็นจำนวนคอลัมน์
 χ^2 คือค่า ไค - สแควร์

(Hays. 1963 : 591)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมทั้งการแปลความหมายได้ดำเนินการแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียนซึ่งได้แก่ เพศ หลักสูตร อาชีพของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดาและระดับการศึกษาของบิดามารดา โดยแสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษา

2. สถาบันและสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษา โดยแสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาทั้งหมดและอันดับ

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน ตามการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียนโดยวิธีทดสอบ ไค - สแควร์ (χ^2)

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษา โดยแสดงค่าจำนวนร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาทั้งหมดและอันดับ

ตอนที่ 2 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียนซึ่งได้แก่ เพศ หลักสูตรที่สำเร็จ อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชา โดยคำนวณหาการร้อยละของผลรวมในแต่ละตัวแปร

2. สถาบันและสาขาวิชาที่นักเรียนได้โอกาสศึกษา โดยแสดงจำนวนการร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาทั้งหมดและอันดับ

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา
ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยวิธีทดสอบ ไค - สแควร์ (χ^2)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียน
ที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา โดยวิธีทดสอบ -
ไค - สแควร์ (χ^2)

ตอนที่ 1

ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตอนที่ 1

ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามการกระจาย
ลักษณะสถานภาพของนักเรียน

1.1 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งหมด

ตาราง 2 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นในการศึกษา ในระดับ
อุดมศึกษา

ความคิดเห็นในการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการศึกษา	342	70.93
ไม่ต้องการศึกษา	345	29.07
รวม	1,137	100.00

หมายเหตุ ผู้ไม่ระบุความคิดเห็นจำนวน 43 คน

จากตาราง 2 แสดงว่านักเรียนต้องการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาสูงถึงร้อยละ
71 และที่ไม่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีเพียง ร้อยละ 29

1.2 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามเพศ

ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามเพศ

เพศ	ผู้ต้องการศึกษา		ผู้ไม่ต้องการศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	313	67.17	153	32.83	466	100
หญิง	526	73.77	187	26.23	713	100
รวม	839	- 71.16	340	28.84	1,179	100

หมายเหตุ ผู้ไม่ระบุเพศ 51 คน

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนหญิงมีแนวโน้มต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงกว่านักเรียนชาย คือ นักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาร้อยละ 74 ส่วนนักเรียนชายมีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาร้อยละ 67

1.3 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามหลักสูตร

ตาราง 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา –
จำแนกตามหลักสูตร

หลักสูตร	ผู้ต้องการศึกษา		ผู้ไม่ต้องการศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ม.ศ.5	573	74.71	194	25.29	767	100
ป.กศ.	64	67.37	31	32.63	95	100
ป.วช.	205	63.03	120	36.92	325	100
รวม	824	70.94	345	29.06	1,169	100

หมายเหตุ ผู้ไม่ระบุหลักสูตร จำนวน 43 คน

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่านักเรียน ม.ศ.5 มีความต้องการศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 75 รองลงมาคือ นักเรียน ป.กศ. มีความต้องการ
ศึกษาร้อยละ 67 และนักเรียน ป.วช. มีความต้องการศึกษาน้อยที่สุด คือร้อยละ 63

1.4 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาตามอาชีพของบิดา

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	ผู้ต้องการศึกษา		ผู้ไม่ต้องการศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	137	70.98	56	29.02	193	100
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	13	65.00	7	35.00	20	100
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	62	31.58	14	13.42	76	100
เจ้าของหรือผู้ประกอบการกิจส่วนตัว	245	72.92	91	27.03	336	100
เกษตรกร ประมง	315	71.59	125	28.41	440	100
ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือทำงานบ้าน	15	45.45	13	54.55	33	100
รวม	707	71.68	311	28.32	1,098	100

หมายเหตุ ผู้ที่ไม่ประกอบอาชีพของบิดา จำนวน 132 คน

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่บิดามีอาชีพต่างกัน จะมีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแตกต่างกัน นักเรียนที่บิดามีอาชีพ พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน มีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงสุด คือ ร้อยละ 82 รองลงมาคือนักเรียนที่บิดามีอาชีพเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการกิจส่วนตัว ต้องการศึกษาร้อยละ 73 ส่วนนักเรียนที่บิดาไม่ประกอบอาชีพ มีความต้องการศึกษาน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 45

1.5 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามอาชีพของ มารดา

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	ผู้ต้องการศึกษา		ผู้ไม่ต้องการศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	46	83.64	9	16.36	55	100
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3	30.00	7	70.00	10	100
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัท - เอกชน	22	75.86	7	24.14	29	100
เจ้าของหรือผู้ประกอบการ - การส่วนตัว	229	74.11	80	25.89	309	100
เกษตรกร ประมง	277	67.56	133	32.44	410	100
ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือทำ - งานบ้าน	229	72.01	89	27.99	318	100
รวม	806	71.26	325	28.74	1,131	100

หมายเหตุ ผู้ไม่ประกอบอาชีพของมารดา 99 คน

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มารดา รับราชการมีความต้องการศึกษา
ในระดับอุดมศึกษาสูงสุด คือร้อยละ 84 รองลงมาคือนักเรียนที่มารดา มีอาชีพพนักงานหรือ
ลูกจ้างเอกชน มีความต้องการศึกษา ร้อยละ 76 ส่วนนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพพนักงาน
รัฐวิสาหกิจมีความต้องการศึกษาน้อยที่สุด คือร้อยละ 30 แต่ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง
ของนักเรียนกลุ่มนี้มีน้อยมาก จึงยังไม่สามารถสรุปได้อย่างชัดเจน

1.6 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของบิดา

ตาราง 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ของบิดา

รายได้ของบิดา	ผู้ต้องการศึกษา		ผู้ไม่ต้องการศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	31	48.44	33	51.56	64	100
ต่ำกว่า 500 บาท	57	60.00	38	40.00	95	100
500 - 1,000 บาท	199	71.07	81	28.93	280	100
1,001 - 2,000 บาท	212	74.13	74	25.87	286	100
2,001 - 3,000 บาท	161	75.23	53	24.77	214	100
3,001 - 5,000 บาท	55	74.32	19	25.68	74	100
5,001 - 7,000 บาท	26	39.66	3	10.34	29	100
มากกว่า 7,000 บาท	34	80.95	8	19.05	42	100
รวม	775	71.49	309	28.51	1,084	100

หมายเหตุ ผู้ไม่ระบุรายได้ของบิดา 146 คน

จากตาราง 7 พบว่านักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูง เป็นผู้ที่บิดามีรายได้สูง คือนักเรียนที่บิดามีรายได้ระหว่าง 5,001 - 7,000 บาท ต้องการศึกษาระดับสูงที่สุดคือร้อยละ 90 รองลงมาคือนักเรียนที่บิดามีรายได้มากกว่า 7,000 บาท ต้องการศึกษาระดับสูงที่สุดคือร้อยละ 81 ส่วนนักเรียนที่บิดาไม่มีรายได้ มีความต้องการศึกษาต่ำสุดและไม่ถึงครึ่ง คือร้อยละ 48

1.7 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาถึงรายได้ของมารดา

ตาราง 8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ของมารดา

รายได้ต่อเดือนของมารดา	ผู้ต้องการศึกษา		ผู้ไม่ต้องการศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	151	67.71	72	32.29	223	100
ต่ำกว่า 500 บาท	91	61.07	58	38.93	149	100
500 - 1,000 บาท	241	72.37	92	27.63	333	100
1,001 - 2,000 บาท	150	76.92	45	23.08	195	100
2,001 - 3,000 บาท	82	78.35	22	21.15	104	100
3,001 - 5,000 บาท	25	67.57	12	32.43	37	100
5,001 - 7,000 บาท	13	81.25	3	18.75	16	100
มากกว่า 7,000 บาท	19	73.08	7	26.92	26	100
รวม	772	71.28	311	28.72	1,083	100

หมายเหตุ ผู้ไม่ระบุรายได้ของมารดาจำนวน 147 คน

จากตาราง 8 พบว่านักเรียนที่มารดามีรายได้ระหว่าง 5,001 - 7,000 บาท มีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงสุดคือร้อยละ 81 รองลงมาคือนักเรียนที่มารดามีรายได้ระหว่าง 2,001 - 3,000 บาท และ 1,001 - 2,000 บาท มีความต้องการศึกษาร้อยละ 79 และ 77 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่มารดามีรายได้ต่ำกว่า 500 บาท มีความต้องการศึกษาต่ำสุด คือร้อยละ 61

1.8 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาถึงการศึกษาของบิดา

ตาราง 9 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	ผู้ต้องการศึกษา		ผู้ไม่ต้องการศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ป.4	68	59.13	47	40.87	115	100
ป.4	444	71.73	175	28.27	619	100
ป.7 หรือ ม.3 เกิม	91	71.65	36	23.35	127	100
ม.ศ.3หรือ ม.6 เกิม	122	74.80	41	25.15	163	100
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 -						
เกิม หรือเทียบเท่า	43	78.18	12	21.82	55	100
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	20	86.96	3	13.04	23	100
ปริญญาตรี	15	68.18	7	31.82	22	100
สูงกว่าปริญญาตรี	13	76.47	4	23.53	17	100
รวม	816	71.52	325	28.28	1,141	100

หมายเหตุ ผู้ไม่ระบุการศึกษาของบิดา 39 คน

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงสุดคือร้อยละ 87 รองลงมาคือนักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าและระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการศึกษาร้อยละ 78 และ 76 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำกว่า ป.4 มีความต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 59

1.9 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาถึงการศึกษาของมารดา

ตาราง 10 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	ผู้ต้องการศึกษา		ผู้ไม่ต้องการศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ป.4	118	63.44	68	36.56	186	100
ป.4	535	71.81	210	28.19	745	100
ป.7 หรือ ม.3 เคมี	63	77.78	18	22.22	81	100
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เคมี	59	70.24	25	29.76	84	100
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เคมี หรือเทียบเท่า	15	83.33	3	16.67	18	100
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	12	92.31	1	7.69	13	100
ปริญญาตรี	7	70.00	3	30.00	10	100
สูงกว่าปริญญาตรี	4	66.67	2	33.33	6	100
รวม	813	71.30	330	28.87	1,143	100

หมายเหตุ ผู้ไม่ระบุการศึกษาของมารดา 87 คน

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงสุด คือร้อยละ 92 รองลงมาคือนักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า มีความต้องการศึกษาร้อยละ 83 ส่วนนักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับต่ำกว่า ป.4 มีความต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือร้อยละ 63

2. สถาบันและสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2.1 สถาบันที่นักเรียนต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตาราง 11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันที่ต้องการ

สถาบันที่ต้องการศึกษา	ความต้องการศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
มหาวิทยาลัย	566	69.96	1
วิทยาลัยของรัฐ	191	23.61	2
วิทยาลัยเอกชน	13	1.61	5
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	17	2.10	4
สถาบันอื่น ๆ	22	2.72	3
รวม	809	100.00	

หมายเหตุ ผู้ไม่ระบุสถานศึกษา 33 คน

จากตาราง 11 จะพบว่า สถาบันที่นักเรียนต้องการศึกษามากที่สุดคือ มหาวิทยาลัย มีจำนวนถึงร้อยละ 70 รองลงมาคือวิทยาลัยของรัฐ มีจำนวนร้อยละ 24 สถาบันอื่น ๆ ที่ระบุในแบบสอบถามเช่น โรงเรียนนายร้อยและมหาวิทยาลัยรามคำแหง ร้อยละ 3 ส่วนสถาบันที่ต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือ วิทยาลัยเอกชนมีจำนวนร้อยละ 2

2.2 สาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตาราง 12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามสาขาวิชาที่ต้องการศึกษา

สาขาวิชาที่ต้องการศึกษา	ความต้องการศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์	240	30.38	1
เกษตรศาสตร์	54	6.84	5
วิทยาศาสตร์	65	8.23	4
วิศวกรรมศาสตร์	70	8.86	3
วิจิตรศิลป์	38	4.81	9
นิติศาสตร์	48	6.08	8
สังคมศาสตร์	172	21.77	2
มนุษยศาสตร์	50	6.33	7
ศึกษาศาสตร์	53	6.71	6
รวม	790	100.00	

หมายเหตุ ผู้ไม่ระบุสาขาวิชา 52 คน

จากตาราง 12 แสดงว่าสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษามากที่สุดคือ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 30 รองลงมาคือสังคมศาสตร์ ร้อยละ 22 วิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 9 เกษตรศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และนิติศาสตร์ร้อยละ 6 ส่วนสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือ วิจิตรศิลป์ มีเพียงร้อยละ 5

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความถี่ของการศึกษา ระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียน

3.1 เปรียบเทียบความถี่ของการศึกษา เมื่อพิจารณาตามเพศ

ตาราง 13 เปรียบเทียบความถี่ของการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามเพศ

สาขาวิชา	เพศ			χ^2
	ชาย	หญิง	รวม	
แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์	33	206	239	228.958**
เกษตรศาสตร์	34	19	53	
วิทยาศาสตร์	21	44	65	
วิศวกรรมศาสตร์	69	1	70	
วิจิตรศิลป์	22	16	38	
นิติศาสตร์	33	15	48	
สังคมศาสตร์	54	118	172	
มนุษยศาสตร์	7	43	50	
ศึกษาศาสตร์	17	36	53	
รวม	290	498	788	

$$\chi^2_{.01, 8} = 20.09$$

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 54 คน

จากตาราง 13 แสดงว่าความต้องการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษา - กระจายในสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน นักเรียนชายต้องการศึกษาในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์สูงแตกต่างไปจากนักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษา สาขาวิชาแพทย์ พยาบาลค่อนข้างสูง แตกต่างไปจากนักเรียนชาย

3.2 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชา ต่าง ๆ เมื่อพิจารณาตามหลักสูตร

ตาราง 14 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของ
นักเรียน จำแนกตามหลักสูตร

สาขาวิชา	หลักสูตร				χ^2
	ม.ศ.5	ป.กศ.	ป.วช.	รวม	
แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์	207	11	22	240	244.025**
เกษตรศาสตร์	31	2	21	54	
วิทยาศาสตร์	26	11	28	65	
วิศวกรรมศาสตร์	21	3	46	70	
วิจิตรศิลป์	15	3	20	38	
นิติศาสตร์	37	3	9	48	
สังคมศาสตร์	132	7	33	172	
มนุษยศาสตร์	46	3	1	50	
ศึกษาศาสตร์	20	20	5	53	
รวม	543	63	184	790	

$$\chi^2_{.01 \ 16} = 32.00$$

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 52 คน

จากตาราง 14 แสดงว่าความต้องการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับหลักสูตรที่กำลังศึกษาอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือนักเรียน บ.ศ.5 นักเรียน ป.กศ. และนักเรียน ป.วช. มีความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษา กระจายในสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน นักเรียน ป.วช. มีความต้องการในสาขาวิศวกรรมศาสตร์สูงแตกต่างไปจากนักเรียน - บ.ศ.5 และนักเรียน ป.กศ. ส่วนนักเรียน ป.กศ.มีความต้องการศึกษาในสาขาศึกษาศาสตร์สูงแตกต่างไปจากนักเรียน ป.วช. และนักเรียน ม.ศ.5

3.3 เปรียบเทียบความชอบของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ เมื่อพิจารณาจากอาชีพของบิดา

ตาราง 15 เปรียบเทียบความชอบของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	สาขาวิชา										χ^2
	แพทย์ ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	จิตร ศิลป์	นิติ ศาสตร์	สังคม ศาสตร์	มนุษย ศาสตร์	ศึกษา ศาสตร์	รวม	
รับราชการ พนักงานหรือลูกจ้างเอกชน เจ้าของหรือผู้ประกอบการอิสระ ส่วนตัว เกษตรกร ประมง	24	9	10	13	7	6	27	14	13	123	
	20	10	5	7	5	5	13	2	3	70	
	82	10	14	19	13	11	60	15	6	230	
	99	23	29	29	9	23	60	16	25	313	
รวม	225	52	58	68	34	45	160	47	47	736	

$$\chi^2 = 42.98$$

.01 24

หมายเหตุ ขอนับได้สมมติฐาน 106 คน

จากตาราง 15 แสดงว่าความชอบของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับอาชีพของบิดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพต่างกัน มีความชอบการศึกษาในระดับอุดมศึกษากระจายในสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน

3.4 เปรียบเทียบความสามารถทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงอายุของมารดา

ตาราง 16 เปรียบเทียบความสามารถทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	สาขาวิชา										χ^2
	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิทยาการคอมพิวเตอร์	วิศวกรรมศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	วิจิตรศิลป์	รวม
รับราชการ	24	6	6	6	4	3	13	7	2	3	68
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	66	10	13	13	21	16	56	13	6	14	215
เกษตรกร ประมง	70	22	33	33	25	20	46	15	21	8	260
ผู้ไม่ประกอบอาชีพ หรือทำงานบ้าน	70	11	13	13	19	7	49	13	20	12	214
รวม	230	49	65	65	69	46	164	48	49	37	757

หมายเหตุ: ขอนัดไม่สมบูรณ์ 85 คน $\chi^2_{.01, 24} = 42.98$

จากตาราง 16 แสดงว่าความต้องการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับอาชีพของมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือการกระจายความต้องการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนที่มารดามีอาชีพต่างกันนั้น ไม่แตกต่างกัน

3.5 เปรียบเทียบความต้องการการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ เมื่อพิจารณาตามรายปีของปีค่า

ตาราง 17 เปรียบเทียบความต้องการการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำนวนตามรายปีค่าของปีค่า

รายปีค่าของปีค่า	สาขาวิชา									χ^2
	แพทย์ ค่าสตร	เกษตร ค่าสตร	วิทยา ค่าสตร	วิศวกรรม ค่าสตร	วิจิตร ศิลป์	นิติ ค่าสตร	สังคม ค่าสตร	มนุษย ค่าสตร	ศึกษา ค่าสตร	รวม
ไม่มีรายได	9	1	3	2	2	0	5	2	4	23
ต่ำกว่า 500 บาท	23	5	3	7	3	4	7	1	2	55
500 - 1,000 บาท	54	8	13	24	12	17	41	9	8	186
1,001 - 2,000 บาท	56	19	20	16	9	10	34	13	20	197
2,001 - 3,000 บาท	43	9	15	11	2	7	40	14	11	152
3,001 - 5,000 บาท	15	3	1	4	3	5	18	2	2	53
5,001 - 7,000 บาท	10	2	1	0	2	1	8	1	0	25
มากกว่า 7,000 บาท	11	3	3	3	2	0	8	3	0	33
รวม	221	50	59	67	35	44	161	45	47	729
										49

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 113 คน $\chi^2 = 83.52$
 $.01$ 56

จากตาราง 17 แสดงว่าความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เกี่ยวกับการ
เลือกสาขาวิชาของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของบิดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือการกระจายความต้องการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ
ของนักเรียนที่มีค่ารายได้ต่างกันนั้นไม่แตกต่างกัน

3.6 เปรียบเทียบความต้องการการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อพิจารณาความรายได้ของมารดา

ตาราง 18 เปรียบเทียบความต้องการการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามรายได้ของมารดา

รายได้ของมารดา	สาขาวิชา								χ^2
	แพทย์ ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	ศิลป ศาสตร์	นิติ ศาสตร์	สังคม ศาสตร์	มนุษย ศาสตร์	
ไม่มีรายได้	54	7	7	15	4	2	36	6	141
ต่ำกว่า 500 บาท	24	0	9	9	5	6	13	5	84
500 - 1,000 บาท	63	15	24	28	13	17	42	0	224
1,001 - 2,000 บาท	41	8	14	11	5	9	29	12	142
2,001 - 3,000 บาท	21	3	7	2	3	7	26	6	78
3,001 - 5,000 บาท	7	2	1	1	1	0	10	1	25
5,001 - 7,000 บาท	5	2	0	0	3	1	1	1	13
มากกว่า 7,000 บาท	7	1	2	2	1	0	4	2	10
รวม	222	46	64	68	35	42	161	41	726
									68.773

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 116 คน $\chi^2 = 63.52$
.01 56

จากตาราง 18 แสดงว่าความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เกี่ยวกับการ
เลือกสาขาวิชาของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของมารดาอย่างมีนัยสำคัญ -
ทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือการกระจายความต้องการศึกษาในสาขาวิชา
ต่างๆของนักเรียนที่มารดา มีรายได้ต่างกันนั้น ไม่แตกต่างกัน

3.7 เปรียบเทียบความสามารถทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา

ตาราง 19 เปรียบเทียบความสามารถทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	สาขาวิชา								รวม	χ^2
	แพทย์ ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	วิจิตร ศิลป์	นิติ ศาสตร์	สังคม ศาสตร์	มนุษย ศาสตร์	ศึกษ ศาสตร์	
ต่ำกว่า ป.4	24	2	4	6	3	3	17	4	3	66
ป. 4	137	32	36	33	16	27	87	20	32	420
ป.7 หรือ ม.3 เกิม	27	6	6	8	5	4	18	5	3	82
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เกิม	21	6	10	12	9	10	24	11	9	112
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เกิมหรือเทียบเท่า	9	3	9	5	0	1	12	2	1	42
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	5	2	0	2	3	0	5	0	2	19
ปริญญาตรี	4	1	0	2	0	2	2	3	0	14
สูงกว่าปริญญาตรี	3	2	0	1	1	0	3	1	0	11
รวม	230	54	65	69	37	47	168	46	50	766

$$\chi^2_{.01} = 83.52$$

หมายเหตุ ข้อมูลได้ไม่สมบูรณ์ 76 คน

จากตาราง 19 แสดงว่าความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของบิดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือการกระจายความต้องการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆของนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกันนั้น ไม่แตกต่างกัน

3.8 เปรียบเทียบความสามารถทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา

ตาราง 20 เปรียบเทียบความสามารถทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ ของนักเรียน จากแผนตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	สาขาวิชา										Σ X ²
	แพทย์ ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	นิติ ศาสตร์	วิจิตร ศิลป์	สังคม ศาสตร์	มนุษย ศาสตร์	ศึกษา ศาสตร์	รวม	
ต่ำกว่า ป.4 ป.4 ป.7 หรือ ม.3 เกิม ม.ศ.3 หรือ ม.6 เกิม ม.ศ.5 ม.ศ.6หรือม.8เคิมหรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี	33	11	10	10	5	5	24	7	7	112	
	166	33	41	45	35	21	101	30	34	506	
	11	3	5	8	5	3	16	1	2	54	
	15	1	6	2	2	6	17	6	3	58	
	2	1	1	2	0	1	3	1	1	12	
	3	0	2	1	0	0	4	1	1	12	
	2	1	0	1	0	0	1	1	1	7	
3	0	0	0	0	0	0	1	0	4		
รวม	235	50	65	69	37	47	166	47	49	765	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 77 คน

$$\frac{\Sigma X^2}{N} = \frac{765}{235} = 3.255$$

จากตาราง 20 แสดงว่าความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เกี่ยวกับการ
เลือกสาขาวิชาของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของมารดาอย่างมี -
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือการกระจายความต้องการศึกษาใน
สาขาวิชาต่างๆของนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาต่างกันนั้น ไม่แตกต่างกัน

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตาราง 21 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน

ปัจจัยที่มีอิทธิพล	ความต้องการศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
บิดามารดา	89	11.21	4
เพื่อนฝูง	4	0.50	8
ครูอาจารย์	11	1.39	7
ความมีหน้าที่ทางสังคม	38	4.79	6
ความยากง่ายในการเรียน	113	14.23	2
จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสถาบัน	85	10.71	5
โอกาสในการหางาน	357	44.96	1
อื่น ๆ	97	12.22	3
รวม	794	100.00	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 48 คน

จากตาราง 21 แสดงว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาของนักเรียนในทุกสาขาที่มากที่สุดคือ โอกาสในการหางานร้อยละ 45 รองลงมาคือ ความยากง่ายในการเรียน ร้อยละ 14 อื่นๆที่ระบุในแบบสอบถามเช่นความชอบของตัวเอง ร้อยละ 12 บิดามารการ้อยละ 11 จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสถาบันร้อยละ 10 ความมีหน้าที่ทางอาชีพร้อยละ 5 ครูอาจารย์ร้อยละ 1 และปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุดคือเพื่อนฝูง มีจำนวนร้อยละ 0.5

ตอนที่ 2

การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตอนที่ 2

การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. การวิเคราะห์การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามการกระจาย
ลักษณะสถานภาพของนักเรียน

1.1 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามเพศ

ตาราง 22 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามเพศ

เพศ	การได้โอกาสศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ชาย	893	43.88	2
หญิง	1,142	56.12	1
รวม	2,035	100.00	

จากตาราง 22 แสดงว่านักศึกษาหญิงได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามากกว่า
คือร้อยละ 56 และนักศึกษาชายได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาร้อยละ 44

1.2 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามหลักสูตร

ตาราง 23 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามหลักสูตร

หลักสูตร	การได้โอกาสศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ม.ศ.5	1,159	57.15	1
ป.วช.	471	23.22	2
ป.กศ.	398	19.63	3
รวม	2,028	100.00	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 7 คน

จากตาราง 23 แสดงว่านักศึกษาที่จบชั้น ม.ศ.5 ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามีจำนวนมากเป็นอันดับ 1 คือร้อยละ 57 รองลงมาได้แก่นักศึกษาที่จบชั้น ป.กศ. ได้โอกาสศึกษาร้อยละ 23 ส่วนนักศึกษาที่จบชั้น ป.วช. ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 20

1.3 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามอาชีพ - ของบิดา

ตาราง 24 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	การได้โอกาสศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
รับราชการ	475	24.62	3
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	44	2.28	6
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	118	6.12	4
เจ้าของหรือผู้ประกอบการ - ส่วนตัว	477	24.73	2
เกษตรกร ประมง	737	38.21	1
ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือทำงาน - บ้าน	78	4.04	5
รวม	1,929	100.00	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 106 คน

จากตาราง 24 แสดงว่านักศึกษาที่บิดามีอาชีพเกษตรกร ประมง ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามีจำนวนมากเป็นอันดับ 1 คือร้อยละ 38 รองลงมาได้แก่ - นักศึกษาที่บิดามีอาชีพเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัวและรับราชการ ได้โอกาสศึกษาร้อยละ 25 ส่วนนักศึกษาที่บิดามีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 2

1.4 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามอาชีพ

ของมารดา

ตาราง 25 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม -
ศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	การได้โอกาสศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
รับราชการ	107	5.40	4
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	10	0.50	6
พนักงาน หรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	36	1.83	5
เจ้าของ หรือผู้ประกอบการส่วนตัว	439	22.16	3
เกษตรกร ประมง	573	28.92	2
ผู้ไม่ประกอบอาชีพ หรือทำงานบ้าน	816	41.19	1
รวม	1,981	100.00	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 54 คน

จากตาราง 25 แสดงว่านักศึกษาที่มารดาไม่ประกอบอาชีพหรือทำงานบ้าน ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 41 รองลงมาได้แก่ - นักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพเกษตรกร ประมงและเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว ได้โอกาสศึกษาร้อยละ 29 ร้อยละ 22 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุด คือร้อยละ 0.5

1.5 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาตามรายได้

ของบิดา

ตาราง 26 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของบิดา

ระดับรายได้ต่อเดือนของบิดา	การได้โอกาสศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ไม่มีรายได้	124	6.52	6
ต่ำกว่า 500 บาท	128	6.73	5
500 - 1,000 บาท	397	20.86	3
1,001 - 2,000 บาท	524	27.54	1
2,001 - 3,000 บาท	414	21.74	2
3,001 - 5,000 บาท	207	10.88	4
5,001 - 7,000 บาท	73	3.84	7
มากกว่า 7,000 บาท	36	1.89	8
รวม	1,903	100.00	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 132 คน

จากตาราง 26 แสดงว่านักศึกษาที่บิดามีรายได้ 1,000 - 2,000 บาท ต่อเดือน ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงสุดคือ ร้อยละ 27 รองลงมา คือ นักศึกษาที่บิดามีรายได้ 2,001 - 3,000 บาท 500 - 1,000 บาท และ 3,001 - 5,000 บาท ต่อเดือน ได้โอกาสศึกษาจำนวนร้อยละ 22, 21 และ 11 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาที่บิดามีรายได้มากกว่า 7,000 บาทต่อเดือน ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษาน้อยที่สุด คือร้อยละ 2

1.6 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามรายได้ของมารดา

ตาราง 27 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของมารดา

ระดับรายได้ต่อเดือนของมารดา	การได้โอกาสศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ไม่มีรายได้	510	26.15	1
ต่ำกว่า 500 บาท	233	11.95	4
500 - 1,000 บาท	477	24.46	2
1,001 - 2,000 บาท	390	20.00	3
2,001 - 3,000 บาท	209	10.72	5
3,001 - 5,000 บาท	79	4.05	6
5,001 - 7,000 บาท	24	1.23	8
มากกว่า 7,000 บาท	28	1.44	7
รวม	1,950	100.00	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 85 คน

จากตาราง 27 แสดงว่านักศึกษาที่มารดาไม่มีรายได้ ได้โอกาสเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษามากที่สุดคือร้อยละ 26 รองลงมาคือนักศึกษาที่มารดามีรายได้ 500 - 1,000 บาท 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน ได้โอกาสศึกษาร้อยละ 24 และร้อยละ 20 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาที่มารดามีรายได้ 5,001 - 7,000 บาทต่อเดือน ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาน้อยที่สุด คือร้อยละ 1

1.7 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามระดับ - การศึกษาของบิดา

ตาราง 28 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	การได้โอกาสศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ต่ำกว่า ป.4	88	4.44	5
ป.4	991	49.95	1
ป.7 หรือ ม.3 เดิม	305	15.37	3
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม	330	16.63	2
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือม.8 เดิมหรือเทียบเท่า	94	4.74	4
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	85	4.28	6
ปริญญาตรี	70	3.53	7
สูงกว่าปริญญาตรี	21	1.06	8
รวม	1,984	100.00	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 51 คน

จากตาราง 28 แสดงว่านักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับ ป.4 ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามากที่สุด คือจำนวนร้อยละ 50 รองลงมาคือนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาม.ศ.3 หรือเทียบเท่า และ ป.7 หรือเทียบเท่าคือได้โอกาสศึกษาจำนวนร้อยละ 17 และร้อยละ 15 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุด คือมีจำนวนร้อยละ 1

1.8 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามระดับ การศึกษาของมารดา

ตาราง 29 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาที่มีโอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	การได้โอกาสศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
ต่ำกว่า ป.4	164	8.22	3
ป.4	1,363	68.36	1
ป.7 หรือ ม.3 เดิม	214	10.73	2
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม	156	7.82	4
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม หรือ - เทียบเท่า	33	1.65	5
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	30	1.50	6
ปริญญาตรี	25	1.25	7
สูงกว่าปริญญาตรี	9	0.45	8
รวม	1,994	100.00	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 41 คน

จากตาราง 29 แสดงว่านักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับ ป.4 ได้โอกาส
ศึกษาในระดับอุดมศึกษามากที่สุดคือร้อยละ 68 รองลงมาคือนักศึกษาที่มารดามีการศึกษา
ป.7 หรือ ม.3 เดิมและต่ำกว่า ป.4 ได้โอกาสศึกษาร้อยละ 11 และร้อยละ 8 ตามลำดับ
ส่วนนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุด คือ
ร้อยละ 0.45

2. สถาบันและสาขาวิชาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2.1 สถาบันที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตาราง 30 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม—
ศึกษา จำแนกตามสถาบันที่ได้โอกาสศึกษา

สถาบันที่ได้โอกาสศึกษา	การได้โอกาสศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
มหาวิทยาลัย	196	9.64	2
วิทยาลัยของรัฐ	1,838	90.36	1
รวม	2,034	100.00	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 1 คน

จากตาราง 30 แสดงว่านักศึกษาได้โอกาสศึกษาในวิทยาลัยของรัฐมากกว่า
คือ เป็นจำนวนร้อยละ 90 ส่วนการได้โอกาสศึกษาในมหาวิทยาลัยมีจำนวนเพียง -
ร้อยละ 10

2.2 สาขาวิชาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตาราง 31 แสดงจำนวนและถ้อยคำของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่ได้โอกาสศึกษา

สาขาวิชาที่ได้โอกาสศึกษา	การได้โอกาสศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์	188	9.33	3
เกษตรศาสตร์	171	8.49	4
วิทยาศาสตร์	114	5.66	5
วิศวกรรมศาสตร์	216	10.72	2
วิจิตรศิลป์	—	—	—
นิติศาสตร์	—	—	—
สังคมศาสตร์	53	2.63	6
มนุษยศาสตร์	47	2.33	7
ศึกษาศาสตร์	1,225	60.82	1
รวม	2,014	100.00	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 21 คน

จากตาราง 31 แสดงว่าสาขาวิชาที่นักศึกษาได้โอกาสศึกษาสูงสุดคือศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 61 รองลงมาคือ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์หรือพยาบาลศาสตร์และเกษตรศาสตร์ ได้โอกาสศึกษาร้อยละ 11 ร้อยละ 9 และร้อยละ 8 ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาที่นักศึกษาได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุดคือ มนุษยศาสตร์ ได้โอกาสศึกษาร้อยละ 2 ส่วนสาขาวิชาที่นักศึกษาไม่ได้โอกาสศึกษาเลยคือ วิจิตรศิลป์ และนิติศาสตร์

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา
ในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามการกระจายลักษณะสถานภาพของนักศึกษา

3.1 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชา
ต่าง ๆ เมื่อพิจารณาตามเพศ

ตาราง 32 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษา ระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ
ของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

สาขาวิชา	เพศ			χ^2
	ชาย	หญิง	รวม	
แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์	1	189	190	572.856**
เกษตรศาสตร์	149	24	173	
วิทยาศาสตร์	39	80	119	
วิศวกรรมศาสตร์	213	3	216	
สังคมศาสตร์	12	41	53	
มนุษยศาสตร์	14	33	47	
ศึกษาศาสตร์	464	772	1,236	
รวม	892	1,142	2,034	

$$.01 \chi^2_6 = 16.81$$

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 1 คน

จากตาราง 32 จะเห็นว่าค่า ไค - สแควร์ ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับความเชื่อมั่น .01 แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความ
สัมพันธ์กับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 99 นั่นคือนักศึกษา
ชายและนักศึกษาหญิงได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน

3.2 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ เมื่อพิจารณาตามหลักสูตร

ตาราง 33 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆของนักศึกษา จำแนกตามหลักสูตรสำเร็จ

หลักสูตรที่สำเร็จ	สาขาวิชา							χ^2
	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	
ม.ศ.5	186	2	69	3	51	47	801	1,159
ป.กศ.	1	0	2	1	0	0	394	398
ป.วช.	0	170	48	210	2	0	40	470
รวม	187	172	119	214	53	47	1,235	2,027

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 8 คน $\chi^2 = 26.22$
 $.01 \quad 12$

จากตาราง 33 จะเห็นว่า ไค - สแควร์ค่าความไคมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความสัมพันธ์กับหลักสูตร ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ที่สำเร็จมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 99 นั่นคือนักศึกษาที่จบการศึกษาจากหลักสูตรต่างกัน ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน

3.3 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ เมื่อพิจารณาตามอาชีพของบิดา

ตาราง 34 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ ของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	สาขาวิชา							χ^2
	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาการศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม
รับราชการ	66	35	24	33	10	9	298	475
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3	5	5	7	0	4	19	43
พนักงาน หรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	16	3	9	10	4	5	71	118
เจ้าของหรืออยู่ประกอบกิจการส่วนตัว	54	25	49	49	21	20	259	477
เกษตรกร ประมง	35	84	22	95	14	7	480	737
ผู้ไม่ประกอบอาชีพ หรือทำงานบ้าน	5	10	3	11	0	1	48	78
รวม	179	162	112	205	49	46	1,175	1,928

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 107 คน $\chi^2 = 50.89$
 $.01 \ 30$

จากตาราง 34 จะเห็นว่าค่า ไค - สแควร์ ที่คำนวณได้ มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น .01 แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์ กับอาชีพของบิดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 99 นั่นคือนักศึกษา ที่บิดามีอาชีพต่างกัน ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน

3.4 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามอาชีพของมารดา

ตาราง 35 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ ของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	สาขาวิชา						χ^2
	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	สังคมศาสตร์	
รับราชการ	24	10	6	7	3	55	107
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	0	2	1	0	6	10
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	7	2	3	2	1	21	36
เจ้าของหรืออยู่ประกอบกิจการส่วนตัว	51	22	40	35	21	254	439
เกษตรกร ประมง	32	75	16	75	6	363	573
ผู้ไม่ประกอบอาชีพ หรือทำงานบ้าน	72	60	51	86	21	504	815
รวม	187	169	118	206	52	1,203	1,980

$$\chi^2 = 50.89$$

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 55 คน

จากตาราง 35 จะเห็นว่าค่า ไค - สแควร์ ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น .01 แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์กับอาชีพของมารดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 99 นั่นคือนักศึกษาที่มารดามีอาชีพต่างกัน ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน

3.5 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ เมื่อพิจารณาตามรายได้ของบิดา

ตาราง 36 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ ของนักศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของบิดา

ระดับรายได้ของบิดา	สาขาวิชา							χ^2
	แพทย์ ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	สังคม ศาสตร์	มนุษย ศาสตร์	ศึกษา ศาสตร์	
ไม่มีรายได้	9	11	8	11	1	1	83	124
ต่ำกว่า 500 บาท	4	18	5	16	2	0	83	128
500 - 1,000 บาท	28	43	16	47	12	4	247	397
1,001 - 2,000 บาท	49	38	37	62	4	9	325	524
2,001 - 3,000 บาท	50	24	21	39	12	11	257	414
3,001 - 5,000 บาท	24	17	12	18	10	9	117	207
5,001 - 7,000 บาท	13	4	9	6	3	6	31	72
มากกว่า 7,000 บาท	1	4	3	5	0	4	19	36
รวม	178	159	111	204	44	44	1,162	1,902

$$\chi^2_{.01 \ 42} = 66.89$$

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 133 คน

จากตาราง 36 จะเห็นว่าค่า ไค - สแควร์ ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น .01 แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์กับรายได้ต่อเดือนของบิดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 99 นั่นคือนักศึกษาที่บิดามีรายได้ต่างกัน ได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน

3.6 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ เมื่อพิจารณาตามรายได้ของมารดา

ตาราง 37 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆของนักศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของมารดา

ระดับรายได้ของมารดา	สาขาวิชา								χ^2
	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม	
ไม่มีรายได้	46	30	35	54	17	16	312	510	64.939*
ต่ำกว่า 500 บาท	16	29	12	21	1	2	152	233	
500 - 1,000 บาท	42	53	24	55	12	5	285	476	
1,001 - 2,000 บาท	33	26	22	53	7	11	238	390	
2,001 - 3,000 บาท	27	15	12	10	8	6	125	209	
3,001 - 5,001 บาท	13	7	7	5	2	2	43	79	
5,001 - 7,000 บาท	1	1	2	0	2	2	16	24	
มากกว่า 7,000 บาท	3	3	3	4	0	0	15	28	
รวม	181	164	117	208	49	44	1,186	1,949	

77

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 86 คน

$$\chi^2_{.05} = 58.59$$

จากตาราง 37 จะเห็นว่าค่า ไค - สแควร์ ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์กับรายได้ก่อนเดือนของมารดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 95 นั่นคือนักศึกษาที่มารดามีรายได้ต่างกัน ได้โอกาสเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา - ในแต่ละสาขาวิชาแตกต่างกัน

3.7 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ เมื่อพิจารณาตามการศึกษาของบิดา

ตาราง 38 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษา จำแนกตามการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	สาขาวิชา								χ^2
	แพทย์ ศาสตร์	เกษตร ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	วิศวกรรม ศาสตร์	สังคม ศาสตร์	มนุษย์ ศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม	
ต่ำกว่า ป.4	7	8	9	11	1	1	51	88	73.659**
ป.4	84	86	54	101	32	13	621	991	
ป.7 หรือ ม.3 เคมี	19	19	23	39	9	4	192	305	
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เคมี	36	27	16	39	4	14	193	329	
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เคมี หรือ แพทย์	13	10	4	9	3	5	50	94	
อนุปริญญา หรือ แพทย์	11	10	4	5	0	5	50	85	
ปริญญาตรี	13	6	4	3	3	4	37	70	
สูงกว่าปริญญาตรี	5	1	3	2	0	0	10	21	
รวม	188	167	117	209	52	46	1,204	1,983	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 52 คน $\chi^2_{.01} = 66.89$ 42

จากตาราง 38 จะเห็นว่าค่า ไค - สแควร์ ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของบิดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 99 นั่นคือนักศึกษาที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน ได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆแตกต่างกัน

3.8 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ เมื่อพิจารณาตามการศึกษามารดา

ตาราง 39 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ ของนักศึกษา จำแนกตามการศึกษามารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	สาขาวิชา							χ^2
	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	
ต่ำกว่า ป.4	9	19	18	12	5	4	97	164
ป.4	131	112	69	146	37	27	841	1,363
ป.7 หรือ ม.3 เดิม	16	16	22	25	3	4	128	214
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม	14	13	4	20	4	6	94	155
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิมหรือเทียบเท่า	4	3	1	2	1	1	21	33
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	7	3	1	1	1	1	16	30
ปริญญาตรี	5	2	2	1	1	2	12	25
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1	1	1	0	0	3	9
รวม	189	169	118	208	52	45	1,212	1,993

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 42 คน $\chi^2_{.01} = 66.59$

จากตาราง 59 จะเห็นว่าค่า ไค - สแควร์ ที่คำนวณได้ไบนี้นัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับความเชื่อมั่น .01 แสดงว่าการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่มีความ -
สัมพันธ์กับระดับการศึกษาของมารดา นั่นคือการกระจายการได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชา
ต่างๆของนักศึกษาที่มารดามีระดับการศึกษาต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ได้โอกาสศึกษา

ตาราง 40 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษา

ปัจจัยที่มีอิทธิพล	การได้โอกาสศึกษา		
	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
บิดามารดา	314	15.47	3
เพื่อนฝูง	47	2.32	7
ครูอาจารย์	46	2.27	7
ความมีหน้ามีตาของอาชีพ	61	3.00	6
ความยากง่ายในการเรียน	202	9.95	4
จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น	124	6.11	5
โอกาสในการหางาน	898	44.24	1
อื่น ๆ	338	16.65	2
รวม	2,030	100.00	

หมายเหตุ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ 5 คน

จากตาราง 40 แสดงว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ได้โอกาสศึกษา ของนักศึกษาในทุกสาขาที่มีมากที่สุดคือ โอกาสในการหางาน ร้อยละ 44 รองลงมาคือ อื่นๆ เท่าที่ปรากฏในแบบสอบถามเช่น ความสนใจของตนเองร้อยละ 17, บิดามารดา ร้อยละ 15 และความยากง่ายในการเรียนร้อยละ 10 เป็นลำดับ 2,3 และ 4 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุดต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ได้โอกาสคือ ครูอาจารย์และเพื่อนฝูง มีจำนวนเพียงร้อยละ 2

ตอนที่ 3

การเปรียบเทียบความแตกต่างลักษณะสภาพของนักเรียน
ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา กับนักศึกษา
ที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตอนที่ 3

การเปรียบเทียบความแตกต่างลักษณะสถานภาพของนักเรียน ที่ต้องการศึกษาในระดับ
อุดมศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม -
ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามเพศ

ตาราง 41 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม -
ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	ความต้องการศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาสศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
ชาย	37.31	43.88	1.846
หญิง	62.69	56.12	
รวม	100.00	100.00	

$$.01 \chi^2_1 = 6.64$$

จากตาราง 41 แสดงว่าความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา ของนักเรียนชายหญิงและนักศึกษายชายหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือการกระจายการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษา
ชายและนักศึกษายหญิง ไม่แตกต่าง ไปจากความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของ
นักเรียนชายและนักเรียนหญิง

2. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม -
ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามหลักสูตร /

ตาราง 42 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม
 ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามหลักสูตร

หลักสูตร	ความต้องการศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาสศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
ม.ศ.5	68.05	57.15	20.840**
ป.กศ.	7.60	19.63	
ป.วช.	24.35	23.22	
รวม	100.00	100.00	

$$\chi^2 = 9.21$$

จากตาราง 42 แสดงว่าความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาใน -
 ระดับอุดมศึกษา ระหว่างหลักสูตรที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่กับหลักสูตรที่นักศึกษาสำเร็จ
 มา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือ การกระ
 กระจายการได้โอกาสศึกษาตามหลักสูตรที่นักศึกษาสำเร็จมา แตกต่างไปจากการกระจาย
 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามหลักสูตรที่นักเรียนกำลังเรียน
 อยู่ กล่าวคือนักเรียน ป.กศ. มีความต้องการศึกษาน้อย คือร้อยละ 7 แต่ได้โอกาส
 ศึกษามากถึงร้อยละ 19 ในทางตรงกันข้ามนักเรียน ม.ศ.5 มีความต้องการศึกษามาก
 ถึงร้อยละ 68 แต่ได้โอกาสศึกษาเพียงร้อยละ 57

3. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม –
ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา

ตาราง 43 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม
 ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	ความต้องการศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาสศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
รับราชการ	17.41	24.62	7.390
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1.65	2.28	
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	7.88	6.12	
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	31.13	24.73	
เกษตรกร ประมง	40.03	38.21	
ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือทำงานบ้าน	1.91	4.04	
รวม	100.00	100.00	

$$\chi^2_{.01 \ 5} = 15.09$$

จากตาราง 43 แสดงว่าความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ใน
 ระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามอาชีพของบิดาของนักเรียนและนักศึกษา ไม่แตกต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นก็คือการกระจายการได้โอกาส
 ศึกษาตามอาชีพของบิดาของนักศึกษาไม่แตกต่างกันไปจากการกระจายความต้องการ –
 ศึกษาตามอาชีพของบิดาของนักเรียน

4. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา

ตาราง 44 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	ความต้องการศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาสศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
รับราชการ	5.71	5.40	8.581
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0.37	0.50	
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	2.73	1.83	
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	28.41	22.16	
เกษตรกร ประมง อยู่ไม่ประกอบอาชีพหรือทำงานบ้าน	34.37	28.92	
	28.41	41.19	
รวม	100.00	100.00	

$$\chi^2_{.01 \ 5} = 15.09$$

จากตาราง 44 แสดงว่าความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามอาชีพของมารดาของนักเรียนและนักศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือการกระจายการได้โอกาสศึกษาตามอาชีพของมารดาของนักศึกษา ไม่แตกต่างไปจากการกระจายความต้องการศึกษาตามอาชีพของมารดาของนักเรียน

5. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม-
ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือนของบิดา

ตาราง 45 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม-
 ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือนของบิดา

ระดับรายได้ต่อเดือนของบิดา	ความต้องการศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาสศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
ไม่มีรายได้	4.00	6.52	6.097
ต่ำกว่า 500 บาท	7.35	6.73	
500 - 1,000 บาท	25.68	20.86	
1,001 - 2,000 บาท	27.35	27.54	
2,001 - 3,000 บาท	20.77	21.74	
3,001 - 5,000 บาท	7.10	10.88	
5,001 - 7,000 บาท	3.35	3.84	
มากกว่า 7,000 บาท	4.39	1.89	
รวม	100.00	100.00	

$$\chi^2_{.01 \ 7} = 18.48$$

จากตาราง 45 แสดงให้เห็นว่าความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา
 ในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามระดับรายได้ของบิดาของนักเรียนและนักศึกษา
 แล้วไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือการกระจาย
 การได้โอกาสศึกษาตามระดับรายได้ของบิดาของนักศึกษา ไม่แตกต่างไปจากการ -
 กระจายความต้องการศึกษา ตามระดับรายได้ของบิดาของนักเรียน

6. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม-
ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา เมื่อพิจารณาตามระดับรายได้ของมารดา

ตาราง 46 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม-
ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือนของมารดา

ระดับรายได้ต่อเดือนของมารดา	ความต้องการศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาสศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
ไม่มีรายได้	19.56	26.15	4.446
ต่ำกว่า 500 บาท	11.79	11.95	
500 - 1,000 บาท	31.22	24.46	
1,001 - 2,000 บาท	19.43	20.00	
2,001 - 3,000 บาท	10.62	10.72	
3,001 - 5,000 บาท	3.24	4.05	
5,001 - 7,000 บาท	1.68	1.23	
มากกว่า 7,000 บาท	2.46	1.44	
รวม	100.00	100.00	

$$\chi^2_{.01 \ 7} = 18.48$$

จากตาราง 46 แสดงว่าความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามระดับรายได้ของมารดาของนักเรียนและนักศึกษาแล้ว ไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือการกระจายการได้
โอกาสศึกษาตามระดับรายได้ของมารดาของนักศึกษา ไม่แตกต่างไปจากการกระจาย
ความต้องการศึกษา ตามระดับรายได้ของมารดาของนักเรียน

7. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม –
ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา เมื่อพิจารณาตามการศึกษาของบิดา

ตาราง 47 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม –
 ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	ความต้องการศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาสศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
ต่ำกว่า ป.4	8.33	4.44	7.113
ป.4	54.41	49.95	
ป.7 หรือ ม.3 เดิม	11.55	15.37	
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม	14.95	16.63	
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม			
หรือเทียบเท่า	5.27	4.74	
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	2.45	4.28	
ปริญญาตรี	1.84	3.53	
สูงกว่าปริญญาตรี	1.59	1.06	
รวม	100.00	100.00	

$$\chi^2_{.01 \ 7} = 18.48$$

จากตาราง 47 แสดงว่าความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ
 อุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดาของนักเรียนและนักศึกษาไม่แตกต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นก็คือ การกระจายการได้โอกาส
 ศึกษาตามระดับการศึกษาของบิดาของนักศึกษา ไม่แตกต่างไปจากการกระจายความต้อง
 การศึกษาตามระดับการศึกษาของบิดาของนักเรียน

8. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม -
ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา เมื่อพิจารณาตามการศึกษาของมารดา

ตาราง 48 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดม -
 ศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	ความต้องการศึกษา (ร้อยละ)	การได้โอกาสศึกษา (ร้อยละ)	χ^2
ต่ำกว่า ป. 4	14.51	8.22	4.212
ป. 4	65.81	68.36	
ป.7 หรือ ม.3 เค็ม	7.75	10.73	
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เค็ม	7.26	7.82	
ม.ศ.5, ม.ศ.6 หรือ ม.8 เค็ม			
หรือเทียบเท่า	1.85	1.65	
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	1.48	1.50	
ปริญญาตรี	0.86	1.25	
สูงกว่าปริญญาตรี	0.49	0.45	
รวม	100.00	100.00	

$$\chi^2_{.01} = 18.48$$

จากตาราง 48 แสดงว่าความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ
 อุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดาของนักเรียนและนักศึกษา ไม่แตก
 ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 นั่นคือการกระจายการได้โอกาส
 ศึกษาตามระดับการศึกษาของมารดาของนักศึกษา ไม่แตกต่างไปจากการกระจายความ
 ต้องการศึกษามารดาตามระดับการศึกษาของมารดาของนักเรียน

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการกระจาย ของความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า และนักศึกษา ปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 12 ว่ามีลักษณะอย่างไรและมีความสอดคล้องกันเพียงใด

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารังนี้มี 2 กลุ่ม คือกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือนักเรียน ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า สุ่มจาก - โรงเรียนมัธยมและวิทยาลัยต่างๆ ในเขตการศึกษา 12 ปีการศึกษา 2521 รวม 10 แห่ง จำนวน 1,284 คน ส่วนประชากรที่เกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษาของสถานศึกษาในเขตการศึกษา 12 ปีการศึกษา 2521 รวม 14 แห่ง จำนวน 2,141 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ แบบ - สอบถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และแบบสอบถามเกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามลักษณะสถานภาพของนักเรียนและนักศึกษา ปัจจุบัน

ที่มีอิทธิพล สาขาวิชาและสถานศึกษาด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

2. เปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยวิธีทดสอบ ไค - สแควร์ (χ^2)

3. เปรียบเทียบความแตกต่างการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียน ที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา โดยวิธีทดสอบ ไค - สแควร์ (χ^2)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามสถานภาพ

1.1 นักเรียน ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ในเขตการศึกษา 12 ต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาค่อนข้างสูงคือ ร้อยละ 71

1.2 นักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษา ร้อยละ 74 ซึ่งสูงกว่า นักเรียนชายที่ต้องการศึกษาเพียงร้อยละ 67

1.3 นักเรียน ม.ก.5 มีความต้องการศึกษาสูงสุดคือ ร้อยละ 75 รองลงมาคือนักเรียน ป.กภ. มีความต้องการศึกษาร้อยละ 67 และนักเรียน ป.วช. มีความต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 63

1.4 นักเรียนที่บิดามีอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน มีความต้องการศึกษาสูงสุดคือ ร้อยละ 82 รองลงมาคือนักเรียนที่บิดามีอาชีพเป็น เจ้าของหรือผู้ประกอบการอิสระ ต้องการศึกษาร้อยละ 73 ส่วนนักเรียนที่บิดา ไม่ประกอบอาชีพ มีความต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 45

1.5 นักเรียนที่มารคามีอาชีพรับราชการ มีความต้องการศึกษา สูงสุดคือ ร้อยละ 84 รองลงมาคือนักเรียนที่มารคามีอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง บริษัทเอกชน ร้อยละ 76 ส่วนนักเรียนที่มารคามีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 30

1.6 นักเรียนที่มีรายไ้ระหว่าง 5,001 - 7,000 บาท
ต้องการศึกษาสูงสุดคือ ร้อยละ 90 รองลงมาคือนักเรียนที่มีรายไ้มากกว่า
7,000 บาท ต้องการศึกษาร้อยละ 81 ส่วนนักเรียนที่มีรายไ้ไม่มีรายไ้ มีความ-
ต้องการศึกษาต่ำสุดคือ ร้อยละ 48

1.7 นักเรียนที่มีรายไ้ระหว่าง 5,001 - 7,000 บาท
มีความต้องการสูงสุดคือ ร้อยละ 81 รองลงมาคือนักเรียนที่มีรายไ้ระหว่าง
2,001 - 3,000 บาท ร้อยละ 79 ส่วนนักเรียนที่มีรายไ้ต่ำกว่า 500 บาท
มีความต้องการศึกษาต่ำสุดคือ ร้อยละ 61

1.8 นักเรียนที่มีรายไ้การศึกษาระดับอนุปริญาหรือเทียบเท่ามีความ
ต้องการศึกษาสูงสุดคือ ร้อยละ 87 รองลงมาคือนักเรียนที่มีรายไ้การศึกษาระดับ
ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 78 ส่วนนักเรียนที่มีรายไ้การศึกษากว่า ป.4
มีความต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 59

1.9 นักเรียนที่มีรายไ้การศึกษาระดับอนุปริญาหรือเทียบเท่า
มีความต้องการศึกษาสูงที่สุดคือ ร้อยละ 92 รองลงมาคือนักเรียนที่มีรายไ้การศึกษ
ระดับ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 83 ส่วนนักเรียนที่มีรายไ้การศึกษาระดับค
กว่า ป.4 มีความต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 63

2. สถาบันและสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา

2.1 สถาบันที่นักเรียนต้องการศึกษามากที่สุดคือ มหาวิทยาลัย มี
จำนวนถึงร้อยละ 70 รองลงมาคือวิทยาลัยของรัฐ มีจำนวนร้อยละ 24 ส่วนสถาบัน
ที่นักเรียนต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือ วิทยาลัยเอกชน มีจำนวนเพียงร้อยละ 2

2.2 สาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษามากที่สุดคือ แพทยศาสตร์
พยาบาลศาสตร์ มีจำนวนร้อยละ 30 รองลงมาคือสังคมศาสตร์ ร้อยละ 22
ส่วนสาขาวิจิตรศิลป์เป็นสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาน้อยที่สุด คือมีจำนวนเพียง
ร้อยละ 5

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ จำแนกตามสถานภาพ

3.1 นักเรียนหญิงและนักเรียนชาย มีความต้องการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน

3.2 นักเรียน ม.ศ.5 นักเรียน ป.กศ. และนักเรียน ป.วช. มีความต้องการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน

3.3 นักเรียนที่มีค่าประกอบอาชีพต่างกันมีความต้องการศึกษากระจายในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน

3.4 นักเรียนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีความต้องการศึกษา - กระจายในสาขาวิชาต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

3.5 นักเรียนที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการศึกษากระจายในสาขาวิชาต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

3.6 นักเรียนที่มารดามีรายได้ต่างกัน ความต้องการศึกษากระจายในสาขาวิชาต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

3.7 นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการศึกษากระจายในสาขาวิชาต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

3.8 นักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการศึกษากระจายในสาขาวิชาต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา ที่ต้องการศึกษาของนักเรียนในทุกสาขา ที่มากที่สุดคือ โอกาสในการหางาน ร้อยละ 45 รองลงมาคือ ความยากง่ายในการเรียน ร้อยละ 14 ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุดคือ ครูอาจารย์ ร้อยละ 1 และเพื่อนฝูง ร้อยละ 0.5

ตอนที่ 2 การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามสถานภาพ

1.1 นักศึกษาหญิงได้โอกาสศึกษา ร้อยละ 56 ซึ่งมากกว่านักศึกษาชายที่มีโอกาสศึกษาเพียง ร้อยละ 44

1.2 นักศึกษาที่จบชั้น ม.ก.5 ได้โอกาสศึกษาจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 57 รองลงมาได้แก่นักศึกษาที่จบชั้น ป.วช. ได้โอกาสศึกษาร้อยละ 23 ส่วนนักศึกษาที่จบ ป.กค. ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 20

1.3 นักศึกษาที่มีคามืออาชีพ เกษตรกร ประมง ได้โอกาสศึกษานี้จำนวนมากเป็นอันดับ 1 คือร้อยละ 38 รองลงมาได้แก่นักศึกษาที่มีคามืออาชีพเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัวและรับราชการ ได้โอกาสศึกษาร้อยละ 25 ส่วนนักศึกษาที่มีคามืออาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 2

1.4 นักศึกษาที่มารดาทำงานบ้าน ได้โอกาสศึกษาสูงสุดคือ ร้อยละ 41 รองลงมาได้แก่นักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพ เกษตรกร ประมง ได้โอกาสศึกษาร้อยละ 29 ส่วนนักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 0.5

1.5 นักศึกษาที่มีคามีรายได้ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน ได้โอกาสศึกษาสูงที่สุดคือ ร้อยละ 27 รองลงมาคือนักศึกษาที่มีคามีรายได้ 2,001 - 3,000 บาท ได้โอกาสศึกษาร้อยละ 22 ส่วนนักศึกษาที่มีคามีรายได้มากกว่า 7,000 บาทต่อเดือน ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 2

1.6 นักศึกษาที่มารดาไม่มีรายได้ ได้โอกาสศึกษามากที่สุดคือร้อยละ 26 รองลงมาคือนักศึกษาที่มารดาไม่มีรายได้ 500 - 1,000 บาท ส่วนนักศึกษาที่มารดาไม่มีรายได้ 5,001 - 7,000 บาท ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 1

1.7 นักศึกษาที่มีคามีการศึกษาระดับ ป.4 ได้โอกาสศึกษามากที่สุดคือ ร้อยละ 50 รองลงมาคือนักศึกษาที่มีคามีการศึกษา ม.ก.3 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 17 ส่วนนักศึกษาที่มีคามีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 1

1.8 นักศึกษาที่มารวมการศึกษาระดับ ป.4 ได้โอกาสศึกษามากที่สุดคือ ร้อยละ 68 นักศึกษาที่มารวมการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 0.45

2. สถาบันและสาขาวิชาที่ได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา

2.1 นักศึกษาได้โอกาสศึกษาในวิทยาลัยของรัฐมากกว่า คือจำนวนร้อยละ 90 ส่วนการได้โอกาสศึกษาในมหาวิทยาลัยมีเพียง ร้อยละ 10

2.2 นักศึกษาได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์สูงสุด มีจำนวนถึงร้อยละ 64 และได้โอกาสศึกษาในสาขามนุษยศาสตร์น้อยที่สุดคือร้อยละ 2 ส่วนในสาขาวิชาที่นักศึกษาไม่ได้โอกาสศึกษาเลยคือ วิศวกรรมศาสตร์และนิติศาสตร์

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ จำแนกตามสถานภาพ

3.1 นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน

3.2 นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตร ม.ศ.5 ป.กศ. และ ป.วช. ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน

3.3 นักศึกษาที่มีความรู้ต่างกัน ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน

3.4 นักศึกษาที่มารวมอาชีพต่างกัน ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน

3.5 นักศึกษาที่มีความรู้ได้ต่างกัน ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน

3.6 นักศึกษาที่มารวมรายได้ต่างกัน ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน

3.7 นักศึกษาที่มีความรู้ระดับการศึกษาต่างกัน ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน

3.8 นักศึกษาที่มารดามีระดับการศึกษาต่างกัน ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาในทุกสาขาที่มากที่สุดคือ โอกาสในการหางาน ร้อยละ 44 รองลงมาคือ อื่นๆ เช่น ความสนใจของตนเองและบิดามารดา ร้อยละ 17 และ ร้อยละ 15 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุดคือ ครูอาจารย์และเพื่อนฝูง มีจำนวนร้อยละ 2 เท่ากัน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา
ผลของการเปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา พบว่าการกระจายลักษณะสถานภาพของผู้ต้องการศึกษาและได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความสอดคล้องกันในเกือบทุกด้าน (เพศ อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระดับรายได้ของบิดา ระดับรายได้ของมารดา การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา) ยกเว้นหลักสูตรที่สำเร็จมา กล่าวคือ นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ป.กศ. ได้โอกาสศึกษาสูงกว่าผู้สำเร็จหลักสูตร ม.ศ.5 และ ป.วช. เมื่อเปรียบเทียบตามสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษา

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาดูความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า

1.1 นักเรียน ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าในเขตการศึกษา 12 ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาก่อนข้างสูง คือต้องการศึกษาถึงร้อยละ 71 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนะ อิม่อง ซึ่งได้ทำการศึกษาดูความต้องการศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม พบว่า นักเรียนมีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาร้อยละ 80 (ชนะ อิม่อง 2519 : 31) และผลการวิจัยของ สุชาติ อุกฤษ ได้พบว่านักเรียนชั้น ม.ศ.5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษามีความต้องการศึกษาถึงร้อยละ 100 (สุชาติ อุกฤษ 2519 : 36) จากผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า นักเรียน ม.ศ.5

หรือเทียบเท่า ส่วนมากมีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากค่านิยมของสังคมที่ยอมรับ และยกย่องผู้ได้รับการศึกษาสูง จะเห็นได้ชัดเจนว่า ผู้ได้รับการศึกษาสูงนั้น ได้โอกาสในการหางานทำ และระบับรายได้ดีกว่าผู้ได้รับการศึกษาที่ต่ำกว่า อีกประการหนึ่งเนื่องจากผลของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ระยะที่ 3 และระยะที่ 4 ได้มีการเพิ่มจำนวนโรงเรียนมัธยมทั้งในระดับอำเภอและระดับตำบล ทำให้นักเรียนในชนบทที่อยู่ห่างไกลออกไป ได้มีโอกาสศึกษาในระดับมัธยมเพิ่มมากขึ้น อันเป็นผลให้ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

1.2 นักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษา ร้อยละ 74 ซึ่งสูงกว่านักเรียนชายที่ต้องการศึกษาเพียง ร้อยละ 67 ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย กล่าวคือในสมัยก่อนผู้หญิงต้องทำงานบ้าน ไม่มีความจำเป็นจะต้องศึกษาหาความรู้ แต่ในสมัยปัจจุบันผู้หญิงมีความจำเป็นจะต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน เพื่อเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว บทบาทของผู้หญิงต่อสังคมมากขึ้น ทำให้ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนหญิงเพิ่มขึ้น ทดเทียมหรือสูงกว่านักเรียนชาย และจากการเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความต้องการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน นักเรียนชายต้องการศึกษาในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ สูงแตกต่างไปจากนักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษา สาขาวิชา แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ค่อนข้างสูงแตกต่างไปจากนักเรียนชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วลัย โสมานันท์ ได้พบว่า ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 จังหวัดสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2509 มีความแตกต่างกันตามเพศ คือ นักเรียนชายนิยมเรียน ทหาร ช่างกล แต่นักเรียนหญิงนิยมเรียนครูและพยาบาล (วลัย โสมานันท์ 2510 : 38) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อีริกสัน ซึ่งพบว่า หญิงนิยมเรียนทางการศึกษา ส่วนชายนิยมเรียนวิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ (Erickson, 1968 : 1748) จากผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าเป้าหมายของความสำเร็จในการประกอบอาชีพของนักเรียนชายและหญิงแตกต่างกัน นักเรียนได้พิจารณาถึงความเหมาะสมของสาขาวิชากับความเป็นชายหรือหญิงของตน และอีกประการหนึ่ง

การกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษา เพื่อเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจะมีบางสาขาที่กำหนดรับเฉพาะเพศชายหรือหญิง เช่น สาขาสหกรณ์และวนศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กำหนดรับเฉพาะชาย ส่วนสาขาวิชาพยาบาลของมหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กำหนดรับเฉพาะหญิง (ประกาศคำแนะนำในการสอบคัดเลือก เพื่อเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2521 - 2522 : 20 - 22) การกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ความต้องการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนชายหญิงแตกต่างกัน

1.3 นักเรียน ม.ศ.5 มีความต้องการศึกษาสูงสุด รองลงมาคือนักเรียน ป.กศ. ส่วนนักเรียนที่ต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือนักเรียน ป.วช. ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากลักษณะของหลักสูตรเป็นหลัก กล่าวคือหลักสูตร ม.ศ.5 เป็นหลักสูตรที่ศึกษาในวิชาสายสามัญเป็นส่วนใหญ่ ไม่สามารถเป็นหลักประกันในการประกอบอาชีพได้แน่ชัด ผู้ศึกษาตามหลักสูตรนี้จึงมีความมุ่งหวังจะศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นส่วนมาก ส่วนหลักสูตร ป.วช. และ ป.กศ. เป็นหลักสูตรที่สอนวิชาชีพเป็นหลัก มีการกำหนดอัตราเงินเคื่อนอย่างชัดเจน ผู้ศึกษาตามหลักสูตรนี้จึงมีทางเลือกได้เป็น 2 ทางคือ ประกอบอาชีพและศึกษาต่อ ดังนั้นความต้องการศึกษาของนักเรียน ป.วช. และ ป.กศ. จึงมีน้อยกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียน ม.ศ.5 และจากการเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่า นักเรียน ม.ศ.5 นักเรียน ป.วช. และนักเรียน ป.กศ. มีความต้องการศึกษาระบายในสาขาวิชาต่างๆ แตกต่างกัน นักเรียน ป.วช. มีความต้องการในสาขา - วิศวกรรมศาสตร์สูง ส่วนนักเรียน ป.กศ. มีความต้องการศึกษาในสาขาศึกษาศาสตร์สูงแตกต่างไปจากหลักสูตรอื่น ทั้งนี้เป็นเพราะลักษณะของหลักสูตร ป.วช. มีความสอดคล้องกับสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์เป็นส่วนใหญ่และหลักสูตรสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ก็เป็นหลักสูตรต่อเนื่องจากหลักสูตร ป.กศ. นั่นเอง

1.4 เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของบิดามารดา พบว่า นักเรียนที่บิดามารดา รับราชการ เป็นพนักงานลูกจ้างบริษัทเอกชนและเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการบางส่วนมีความต้องการศึกษาสูงกว่านักเรียนที่บิดามารดา ประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ

เกษตรกร ประมงและทำงานบ้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คอลลาโซ ได้วิจัยเพื่อวางแผนการศึกษาต่อของเด็กหนุ่มสาวชาว เปอร์โตริโก พบว่านักเรียนที่บิดามารดาประกอบอาชีพชั้นสูงหรือรับราชการ มักจะเลือกศึกษาต่อในวิชาชีพชั้นสูง ส่วนนักเรียนที่บิดาเป็น ชวนาหรือทำงานหนัก จะเลือกศึกษาต่อในวิชาชีพระดับต่ำกว่าเป็นส่วนมาก (Collazo. 1967 : 1534 - 1535) จากผลการวิจัยนี้จะเห็นได้ชัดแจ้งว่า อาชีพของบิดาและมารดา มีผลต่อความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะถ้าบิดา มารดาประกอบอาชีพที่มีรายได้ดี มีความมั่นคง เช่น รับราชการ เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง บริษัทเอกชนและเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการบางส่วนทั่ว ก็มีความมั่นใจได้ว่าบิดามารดา สามารถอุปการะให้เรียนในระดับสูงได้ ส่วนผู้ที่บิดามารดาเป็นเกษตรกร มีรายได้ค่อนข้างต่ำ นักเรียนเข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวเป็นอย่างดี จึงไม่คิดที่จะศึกษา ในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง

1.5 นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้สูง มีความต้องการศึกษาในระดับสูง โดยเฉพาะนักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ในระดับ 5,001 - 7,000 บาท มีความต้องการศึกษาสูงสุด ส่วนนักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่ำ มีความต้องการศึกษาในระดับต่ำ โดยเฉพาะนักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่ำกว่า 500 บาทและไม่มีรายได้ มีความต้องการศึกษาค่ำสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เคราส์ ที่พบว่า เด็กที่มีฐานะเศรษฐกิจปาน กลางมีแนวโน้มการศึกษาสูงกว่าเด็กที่ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ (Krauss. 1964 : 868) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนได้มีการตั้งเป้าหมายในการศึกษาในระดับสูง ตามภาวะทางเศรษฐกิจของครอบครัว กล่าวคือ คาดหมายว่าเมื่อต้องการศึกษาในระดับ สูงถึงชั้นอุดมศึกษาก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ถ้าสภาพครอบครัวไม่สามารถหารายได้มากพอ สำหรับการศึกษานั้น เป้าหมายหรือความต้องการศึกษานั้นก็ไม่มีทางสำเร็จได้ ในสภาพ สังคมไทยที่ต้องอาศัยค่าใช้จ่ายจากบิดามารดาเป็นหลัก ความต้องการศึกษาจึงขึ้นอยู่กับรายได้ของบิดามารดาเป็นสำคัญ

1.6 นักเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาระดับกลางค่อนข้างสูงมีความต้องการศึกษาในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่บิดามารดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือ

เทียบเท่า มีความต้องการศึกษาสูงสุด ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถในการศึกษาต่ำกว่า ป.4 มีความต้องการศึกษาน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มอริสัน พบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการศึกษาสูงส่วนมากเลือกเรียนมหาวิทยาลัย นักเรียนที่มีความสามารถไม่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลาย มักเลือกเรียนวิทยาลัยพาณิชยหรือวิทยาลัยเทคนิค

(Morrison. 1968 : 1607) และยังเป็นที่น่าสนใจว่านักเรียนที่มีความสามารถในการศึกษาสูงถึงขั้นปริญญาตรี กลับมีความต้องการศึกษาในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเพราะว่านักเรียนที่มีความสามารถในการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีนั้นอยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่น้อยมาก จึงยังไม่สามารถสรุปผลได้ชัดเจนนัก

1.7 จากการเปรียบเทียบความแตกต่างแล้วพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถมีอาชีพ การศึกษาและรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการในสาขาวิชาต่างๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ จุมพล หนิมพานิช ที่ศึกษาเรื่องแผนการศึกษาต่อและแผนการประกอบอาชีพของนักเรียน ม.ศ.5 พบว่านักเรียนที่มีความสามารถมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน มีแผนการศึกษาต่อและแผนการประกอบอาชีพแตกต่างกันนักเรียนที่มีความสามารถเป็นพ่อค้าและรับราชการมักเลือกสาขาแพทยศาสตร์ (จุมพล หนิมพานิช 2517 : 166) และยังขัดแย้งกับผลการวิจัยของ อีคคี่ ซึ่งได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรมของรัฐหลุยเซียนา พบว่าระดับการศึกษาของบิดามารดา มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเลือกสาขาวิชาเรียนต่อ (Eaddy. 1969 : 2959) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการทำการวิจัยครั้งนี้ทำในเขตการศึกษา 12 ซึ่งนับเป็นเขตที่นับว่าอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร นักเรียนสามารถได้รับความรู้เกี่ยวกับอาชีพและสาขาวิชาต่างๆ อย่างกว้างขวาง ทำให้ความต้องการศึกษาในสาขาวิชาต่างกันของนักเรียนนั้น ไม่ได้มีอิทธิพลจากอาชีพ การศึกษาและรายได้ของบิดามารดาแต่อย่างใด

1.8 ในส่วนของสถาบันที่นักเรียนต้องการศึกษามากที่สุดคือ มหาวิทยาลัย รองลงมาคือวิทยาลัยของรัฐและสถาบันที่ต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือ วิทยาลัยเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ อุกฤษ ที่พบว่านักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์โรงเรียนเตรียมอุดมต้องการศึกษาต่อที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากที่สุด รองลงมาคือ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (สุชาติ อุทฤษ 2519 : 33) จะเห็นได้ว่าความต้องการศึกษาในสถาบันเป็นไปตามความเชื่อถือของประชาชน กล่าวคือ ในปัจจุบันผลงานของวิทยาลัยเอกชนที่มีคุณภาพ ยังไม่ปรากฏชัดเจนพอที่จะสร้างความเชื่อถือแก่ประชาชนได้ นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายในการศึกษาในวิทยาลัยเอกชนนั้นค่อนข้างสูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยของรัฐ จึงทำให้นักเรียนต้องการศึกษาในวิทยาลัยเอกชนเป็นอันดับสุดท้าย

สาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษามากที่สุดคือ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 30 รองลงมาคือ สังคมศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษาน้อยที่สุดคือ วิศวกรรมศิลป์ มีเพียงร้อยละ 5 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วารุณี อัสธีรวัฒน์ ที่พบว่า นักเรียน ม.ศ.5 ในภาคเหนือต้องการเรียนแพทย์ พยาบาล วิศวกรรมศาสตร์และเกษตรศาสตร์มากตามลำดับ (วารุณี - อัสธีรวัฒน์ 2512 : 120) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า อาชีพแพทย์ พยาบาล เป็นอาชีพที่มีโอกาสหางานทั่วๆไปและมีรายได้ดีกว่า ส่วนสาขาที่ต้องการศึกษาในสาขาวิศวกรรมศิลป์น้อยที่สุด เพราะสาขาวิชาที่เป็นวิชาที่อาศัยพรสวรรค์ ความถนัดและความสนใจเป็นพิเศษ ดังนั้นนักเรียนจึงต้องการศึกษาในสาขาวิชานั้นๆ

1.9 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาของนักเรียนในทุกสาขา ที่มีมากที่สุดคือ โอกาสในการหางาน ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ซุปเปอร์ ที่ได้พบว่าความสนใจของนักเรียนต่อการศึกษาคือในวิทยาลัยนั้น ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของครอบครัว (Super. 1957 : 243) และขัดแย้งกับผลการวิจัยของคอบบินส์ ได้ศึกษาถึงความปรารถนาและความมุ่งหวังทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากรัฐหลุยเซียนา พบว่าบิดามารดามีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชาที่ศึกษา ส่วนเพื่อนมีอิทธิพลรองลงไป (Dobbins. 1969 : 2958) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีอาชีพหลักคือรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัวและพนักงานบริษัทเอกชน ซึ่งหน่วยงานและบริษัทที่รับบุคคล เพื่อเข้าประกอบอาชีพเหล่านี้ มีการรับบุคคลเข้าทำงาน

ในจำนวนจำกัด อีกทั้งผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาชีพต่างๆ ก็มีเพิ่มขึ้นทุกปี ปัญหาที่กระทบกระเทือนภาวะเศรษฐกิจอย่างยิ่งในปัจจุบันก็คือ ปัญหาคนว่างงาน และเป้าหมายที่สำคัญที่สุดของผู้ศึกษาในระดับอุดมศึกษา ก็เพื่อประกอบอาชีพ เพราะการเลือกสาขาวิชาที่ศึกษานั้นก็คือลักษณะของการเลือกอาชีพนั่นเอง ดังนั้นปัจจัยที่เป็นโอกาสในการหางานทำจึงมีอิทธิพลสูงสุด ต่อการเลือกสาขาวิชาของนักเรียนที่ต้องการศึกษา และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในสหรัฐอเมริกาแล้วจะเห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชาของนักเรียนนั้นแตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้คงจะสืบเนื่องมาจากสภาพความเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วของสหรัฐอเมริกา และความเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาของไทย มีส่วนผลักดันให้เป้าหมายของความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแตกต่างกัน

2. จากการศึกษาเกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษา ในระดับอุดมศึกษา พบว่า

2.1 นักศึกษาหญิงได้โอกาสศึกษาร้อยละ 56 มากกว่านักศึกษาชาย ซึ่งได้โอกาสศึกษาเพียงร้อยละ 44 ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ โวลเฟิล ได้ให้ข้อคิดเห็นในเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศ ในการศึกษา ก่อนและหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ว่า สัดส่วนในการเข้ามหาวิทยาลัยนั้น ชายมีโอกาสศึกษาสูงกว่าหญิงคือ มีสัดส่วน 60 : 40 (Wolfe. 1962 : 232)

2.2 นักศึกษาที่จบชั้น ม.ศ.5 ได้โอกาสศึกษามากเป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่นักศึกษาที่จบชั้น ป.วช. และ ป.กศ. ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะของหลักสูตร ม.ศ.5 สามารถจะศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ได้หลายสาขายิ่งกว่าหลักสูตร ป.วช. และ ป.กศ. ซึ่งมีสาขาวิชาในการศึกษาจำกัด อีกประการหนึ่งคงเนื่องมาจาก จำนวนผู้สำเร็จ ม.ศ.5 ในแต่ละปีมีมากกว่าผู้สำเร็จ ป.วช.และ ป.กศ. ดังนั้นจึงทำให้ให้นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตร ม.ศ.5 ได้โอกาสศึกษามากที่สุด

2.3 นักศึกษาที่มีค่าประกอบอาชีพ เกษตรกร ประมง ได้โอกาสศึกษาสูงสุด ในส่วนของมารดานั้นนักศึกษาที่มารดาทำงานบ้านได้โอกาสศึกษาสูงสุด รองลงมาคือนักศึกษาที่มารดาเป็นเกษตรกรและประมง ส่วนนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา

น้อยที่สุดคือ นักศึกษาที่บิดามารดาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยเรื่องระบบอุดมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่พบว่า ในปี 2517 ผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ มาจากครอบครัวที่มีอาชีพค้าขายมากที่สุด ร้อยละ 53 และที่มาจากครอบครัวเกษตรกรน้อยที่สุด คือร้อยละ 6 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา – แห่งชาติ 2522 : 125)

2.4 นักศึกษาที่บิดามีรายได้ 1,001 – 2,000 บาท และมารดาไม่มีรายได้ เป็นผู้ได้โอกาสศึกษามากที่สุด ส่วนนักศึกษาที่บิดามารดามีรายได้สูงคือรายได้ 5,001 – 7,000 บาท และมากกว่า 7,000 บาท ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุด

2.5 นักศึกษาที่บิดามารดามีการศึกษาระดับ ป.4 ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามากที่สุด ส่วนนักศึกษาที่บิดามารดามีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุด ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ เอลเดอร์ ที่พบว่า บิดาที่ได้รับการศึกษาในระดับสูง บุตรจะได้รับการศึกษาสูงไปด้วย (Elder. 1965 : 85)

เหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยปรากฏตามข้อ 2.3, 2.4 และ 2.5 คือ การกระจายการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษา สอดคล้องกับการกระจายของสถานภาพของประชากรไทยทั้งด้านอาชีพ รายได้และระดับการศึกษาของบิดามารดา เช่น ประชากรไทยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร การได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาที่บิดามีอาชีพเป็นเกษตรกร จึงมีมากที่สุด

2.6 สถาบันที่ได้โอกาสศึกษาของนักศึกษานั้นพบว่า นักศึกษาได้โอกาสศึกษาในวิทยาลัยของรัฐสูงสุดถึงร้อยละ 90 ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยของรัฐมีการกระจายอยู่ในจังหวัดต่างๆ ในเขตการศึกษา 12 เป็นจำนวนมาก เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัย ซึ่งมีเพียงแห่งเดียว ทำให้นักศึกษาได้โอกาสศึกษาในมหาวิทยาลัยเพียงร้อยละ 9

ในส่วนของสาขาวิชาที่นักศึกษาได้โอกาสศึกษาสูงที่สุดคือ ศึกษาศาสตร์ และได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุดคือ มนุษยศาสตร์ จะเห็นได้ว่าโอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ของนักศึกษานั้นเป็นไปตามลักษณะของสาขาวิชาที่มีอยู่ในเขตการศึกษา 12 กล่าวคือวิทยาลัยครูเป็นแหล่งที่รับนักศึกษาในสาขาศึกษาศาสตร์ได้โดยตรง มีถึง 2 แห่งคือ วิทยาลัยครูจันทบุรี

และวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา นอกจากนี้ยังมีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ที่เปิดในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้นักศึกษาได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชา – ศาสตร์มากที่สุด ในส่วนสาขามนุษยศาสตร์นั้นเป็นสาขาที่ได้โอกาสศึกษาน้อยที่สุด ทั้งนี้เพราะว่าสาขาวิชานี้เปิดสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เพียงแห่งเดียว ส่วนสาขาวิจิตรศิลป์และนิเทศศาสตร์นั้น นักศึกษาไม่ได้โอกาสศึกษาเพราะไม่มีสาขาวิชานี้ในเขตการศึกษา 12

2.7 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่ได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาในทุกสาขาที่มีมากที่สุดคือ โอกาสในการหางาน รองลงมาคือความสมัครใจของตนเอง ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุดคือ เพื่อนฝูงและครูอาจารย์ จะเห็นได้ว่า โอกาสในการหางานเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพปัญหาคนว่างงานในเขตการศึกษา 12 ก็เกิดขึ้นเช่นเดียวกับเขตการศึกษานอื่นๆ ดังนั้นความมุ่งหวังที่จะเข้าศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ นั้นจึงมุ่งที่จะมีโอกาสได้มีงานทำตามความสมัครใจของตนเองเป็นหลัก

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างลักษณะสถานภาพของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา กับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า

การกระจายการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษา มีความสอดคล้องกับการกระจายความต้องการศึกษาของนักเรียนในทุกสถานภาพ ซึ่งได้แก่ ลักษณะของเพศ อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้ของบิดา รายได้ของมารดา การศึกษาของบิดาและการศึกษาของมารดา ยกเว้นสถานภาพที่เกี่ยวกับหลักสูตรซึ่งได้พบว่า ความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา มีการกระจายที่ไม่สอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาตามหลักสูตร กล่าวคือ นักเรียน ป.กศ. มีความต้องการศึกษาน้อยแต่ได้โอกาสศึกษามากกว่านักศึกษาที่จบหลักสูตร ม.ศ.5 และ ป.วช. เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของผู้ที่มีความต้องการศึกษาทั้งนี้คงมีสาเหตุมาจาก นักเรียน ป.กศ. มีความมั่นใจในโอกาสหางานทำได้ดีกว่านักเรียน ม.ศ.5 และ ป.วช. นั่นก็คือเมื่อสำเร็จหลักสูตร ป.กศ. แล้วสามารถชี้ชัดลงไปได้ว่า จะประกอบอาชีพเป็นครูในอัตราเงินเดือนตามกำหนด แต่ถ้าวสำเร็จ ม.ศ.5 หรือ ป.วช.

แล้วยังไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่า จะประกอบอาชีพเป็นอะไรได้บ้าง ดังนั้นจึงทำให้นักเรียน ป.วช. และ ม.ศ.5 มีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงกว่านักเรียน ป.กศ. แต่สถานับอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 12 นั้นให้การศึกษาในสาขาศึกษาศาสตร์ได้มากที่สุด ซึ่งตรงกับหลักสูตร ป.กศ. ทำให้นักเรียน ป.กศ. ได้โอกาสศึกษามากกว่านักเรียน ม.ศ.5 และ ป.วช.

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียน ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ในเขตการศึกษา 12 ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาค่อนข้างสูงถึงร้อยละ 74 แต่สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 12 นี้มีจำนวนจำกัดและทั้งยังกระจายอยู่ในจังหวัดเพียง 3 จังหวัดคือ จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทราและจันทบุรีเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถสนองความต้องการศึกษาได้อย่างเพียงพอ จึงมีข้อเสนอเพื่อเป็นการให้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาแก่นักเรียนในเขตการศึกษา 12 ให้สอดคล้องกับความต้องการศึกษา ดังต่อไปนี้

1.1 พัฒนาสถานับอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 12 โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันที่เป็นวิทยาลัยของรัฐให้สามารถเปิดสอนในสาขาวิชาต่างๆ และสามารถบริการให้กว้างขวางขึ้น ซึ่งอาจจัดในรูปแบบการศึกษานอกระบบเพิ่มขึ้น

1.2 จัดให้มีการประสานงานของสถานับอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 12 ทั้งวิทยาลัยพยาบาล วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยพลศึกษา การประสานงานที่กล่าวถึงนี้อาจถึงขั้นการรวมกัน เพื่อพัฒนาเป็นสถานับอุดมศึกษาที่ - สมบูรณ์แบบ สามารถเปิดสาขาวิชาต่างๆ เพื่อบริการแก่ชุมชนได้อย่างกว้างขวาง เช่น เปิดให้มีการอบรมความรู้วิชาชีพในระยะสั้น และเปิดสอนในสาขาวิชาอื่นๆ นอกเหนือจากที่มีอยู่แล้ว เป็นต้น

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่ำสุด ได้แก่ นักเรียนที่บิดาท่างานบ้าน นักเรียนที่มารดาเป็นเกษตรกร นักเรียนที่บิดา

ไม่มีรายได้ นักเรียนที่มารดาไม่มีรายได้กว่า 500 บาท และนักเรียนที่บิดามารดาไม่มีการศึกษากว่า ป.4 จากผลการวิจัยนี้จะชี้ให้เห็นได้ชัดเจนว่าสถานการณ์ของบิดามารดาทั้งด้านอาชีพ รายได้และการศึกษามีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาเป็นอย่างยิ่งจากการค้นพบนี้ จึงมีข้อเสนอ ดังนี้

2.1 รัฐควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาอาชีพและการศึกษาแก่เกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ ให้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น เพื่อจะได้มองเห็นความสำคัญของการศึกษา และสามารถส่งบุตรธิดาเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษามากขึ้น ด้วยวิธีการให้การศึกษานอกระบบในรูปแบบต่างๆ กันควบคู่ไปกับการพัฒนาอาชีพการเกษตร

2.2 สถานันอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 12 ควรมีนโยบายจัดสรรทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เติบโตมาจากชนหรือมาจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร หรือนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนมาศึกษาในระดับต่ำกว่านี้ เพื่อให้ให้นักเรียนที่มาจากครอบครัวในลักษณะดังกล่าวได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงขึ้น

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียน ป.ศ. ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาร้อยละ 8 แต่ได้โอกาสศึกษามากถึงร้อยละ 20 ส่วนนักเรียน ม.ศ.5 ต้องการศึกษามากแต่ได้โอกาสศึกษาน้อย หรือแม้แต่ นักเรียน ป.วช. ก็เช่นเดียวกัน จะมีจำนวนความต้องการศึกษาสูงกว่าการได้โอกาสศึกษา จึงมีข้อเสนอ ดังนี้

3.1 ขยายและปรับปรุงการอาชีวศึกษาทั้งระดับ ป.วช. และ ป.วส. ให้มีปริมาณและคุณภาพดีขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสที่จะหางานทำได้อย่างกว้างขวางขึ้น และช่วยลดปัญหาความต้องการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาได้ด้วย

3.2 กำหนดนโยบายในการปรับค่านิยมที่จะผลิตคนในระดับกลาง (ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา) ออกไปประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อลดความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้น้อยลงด้วยวิธีการดังนี้

3.2.1 ปรับปรุงหลักสูตรมัธยมปลายหรือเทียบเท่า ให้มุ่งไปสู่การประกอบอาชีพอย่างจริงจังให้มากขึ้น

3.2.2 มีการวางแผนเป็นนโยบายของเขตการศึกษา 12 เพื่อให้สถานศึกษาในระดับต่างๆ และหน่วยงานที่เป็นแหล่งในการประกอบอาชีพร่วมมือกันกำหนดมาตรฐานและหาทางเพิ่มจำนวนของงานในอาชีพต่างๆ สำหรับผู้สำเร็จมัธยมศึกษาให้มากขึ้น อีกทั้งมีการร่วมมือกันในการพัฒนาอาชีพโดยเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบอาชีพต่างๆ ได้มีโอกาสศึกษาเพิ่มเติมในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาชีพของตน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพนั้นด้วย

4. ในด้านสาขานี้ไดพบว่า นักเรียนในเขตการศึกษา 12 มีความต้องการศึกษาในสาขาวิชาแพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์เป็นอันดับ 1 คือต้องการศึกษาถึงร้อยละ 30 แต่ได้รับโอกาสศึกษาเพียงร้อยละ 9 ซึ่งเป็นสาขาพยาบาลศาสตร์ทั้งหมด จึงมีข้อเสนอว่า ถ้าสถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน มีนโยบายหรือความสามารถเพียงพอ ควรมีการพิจารณาเปิดสาขาวิชาแพทยศาสตร์ขึ้น เพื่อสนองความต้องการศึกษาที่มีอย่างมากรนี้ เพราะเมื่อพิจารณาตามเขตพัฒนาซึ่งแบ่งเป็นภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออกแล้วก็พบว่า มีเฉพาะภาคตะวันออกซึ่งมีเขตการศึกษา 12 ทั้งหมดรวมอยู่ในภาคนั้นเท่านั้นที่ยังไม่มีสาขาวิชา - แพทยศาสตร์ และนอกจากนี้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ควรจะมีโครงการในการเปิดสอนสาขาวิชานิติศาสตร์และวิจิตรศิลป์ ซึ่งยังไม่มีในเขตการศึกษา 12 ในโอกาสต่อไป เพื่อทำให้นักเรียนในเขตการศึกษา 12 ได้มีโอกาสศึกษาในสาขาวิชาเหล่านี้โดยไม่ต้องค้นคว้าที่จะเข้ามาศึกษาในกรุงเทพมหานคร

5. ในส่วนของสถาบันที่ต้องการศึกษาของนักเรียนนั้น นักเรียนต้องการศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือวิทยาลัยของรัฐ สถาบันอื่นๆ มหาวิทยาลัย - รวมคำแหงและวิทยาลัยเอกชนตามลำดับ แต่การได้โอกาสศึกษานั้นได้โอกาสศึกษาเพียง 2 สถาบันคือ วิทยาลัยของรัฐเป็นอันดับ 1 ร้อยละ 90 และมหาวิทยาลัยร้อยละ 10 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในด้านของสถาบันนั้นไม่สอดคล้องกันเลย จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 ภาครัฐจะสนับสนุนให้มีการจัดตั้งวิทยาลัยเอกชนในสาขาวิชาพิเศษ เช่น คนตรี นาฏศิลป์และการค้า เพื่อเป็นการบริการเพิ่มสาขาวิชาต่างๆ ให้ช่วยของการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาว่างขวางขึ้น

5.2 ถ้ารัฐมีนโยบายและความสามารถพอควรพิจารณาจัดตั้งมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น หรือพัฒนามหาวิทยาลัยที่มีอยู่แล้วให้เป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบ สามารถบริการในค่านสาขาวิชาต่างๆ นอกเหนือจากสาขาศึกษาศาสตร์ให้มากขึ้น

6. จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยที่เป็นโอกาสในการหางานทำมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักเรียนนักศึกษาสูงสุด ส่วนปัจจัยที่เป็น ครูอาจารย์และเพื่อนผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักเรียน นักศึกษาต่ำที่สุด จากผลการวิจัยจึงมีข้อเสนอ ดังนี้

6.1 สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมปลาย หรือเทียบเท่าในเขตการศึกษา 12 ควรจะมีการปรับปรุงการให้บริการการแนะแนว ให้สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ อย่างกว้างขวาง เพื่อให้นักเรียนได้มองเห็นทางในการหางานทำได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

6.2 ผู้บริหารในสถาบันที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมปลาย ควรมีการพัฒนาในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น เช่น มีโครงการให้ครู - อาจารย์ได้เป็นที่ปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล ในทุกๆ เรื่องอย่างทั่วถึง เพื่อให้ครูอาจารย์ซึ่งมีประสบการณ์ทางการศึกษามากได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาต่างๆ ของนักเรียน เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลค่อนข้างสูงในการเลือกสาขาวิชาของนักเรียนและนักศึกษา คือ ความยากง่ายในการเรียน ดังนั้นถ้าจะมีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและโอกาสทางการศึกษาในครั้งต่อไป ควรจะเพิ่มตัวแปรในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเข้าไปด้วย

2. ควรได้ทำการวิจัยติดตามผลของความต้องการศึกษา และการได้โอกาสศึกษาของนักเรียนนักศึกษาในกลุ่มเดียวกัน เพื่อจะได้ทราบอย่างชัดเจนว่าการได้โอกาสศึกษาและความต้องการศึกษานั้นมีลักษณะสอดคล้องกันหรือไม่เพียงใด

3. ควรได้มีการติดตามผลนักเรียนในเขตการศึกษา 12 ที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาในเขตอื่น เพื่อได้ข้อมูลในการพิจารณาเพิ่มสาขาวิชา พัฒนานุเคราะห์ และวิธีการให้การศึกษาเพื่อเป็นการสนองความต้องการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในเขตการศึกษา 12 ให้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ควรได้มีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาต่างๆ ของสถานันอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 12 ถึงโอกาสและอุปสรรคในการประกอบอาชีพนั้นๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการแนะแนวสำหรับนักเรียนมัธยมปลาย และเพื่อปรับปรุงสาขาวิชาต่างๆ ในระดับอุดมศึกษาให้สามารถเอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพยิ่งขึ้น

5. ควรมีการวิจัยด้วยวิธีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในกลุ่มอาชีพต่างๆ ครูอาจารย์ และนักศึกษาในเขตการศึกษา 12 ในเรื่องการจัดรวมตัวของสถานันอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 12 เพื่อให้มีการบริการทางการศึกษาได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาของเขตการศึกษา 12 ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การปกครอง, กรม บัญชีจำนวนราษฎรและจำนวนบ้านในวันที่ 31 ธันวาคม 2520
หัวราชอาณาจักร 2521, 33 หน้า อัดสำเนา
- การศึกษา, กรม บัญชีแสดงจำนวนประชากรปี 2513 และ 2519, 2520, 7 หน้า
อัดสำเนา
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานการสอบคัดเลือกในสถาบัน -
อุดมศึกษา ปีการศึกษา 2514 - 2515 โรงพิมพ์การศึกษา 2515, 57 หน้า
- รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาปีการศึกษา 2515 -
2516 โรงพิมพ์การศึกษา 2516, 41 หน้า
- บัญชีรายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักเรียน นักศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและ
อุดมศึกษา สํารวจในปี 2520 2520, 28 หน้า อัดสำเนา
- "โครงการใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ" จุลสารการศึกษา 2 : 8
กรกฎาคม 2521
- รายงานวิจัยเรื่องระบบอุดมศึกษาไทย โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
2522, 210 หน้า
- สรุปสถิติการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีการศึกษา 2520 ม.ป.ป. 6 หน้า
อัดสำเนา
- งบประมาณ, สำนัก รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบงบประมาณประจำปี 2521 โรงพิมพ์
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2520, 194 หน้า
- จุฬารัตน์ วรสุมนต์ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของนิคมการค้ากับการเลือกอาชีพ
ของนักเรียน วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515, 80 หน้า
อัดสำเนา
- ✓ จุมพล หนีมพานิช แผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียน ม.ศ.5
วิทยานิพนธ์ สังคมวิทยา มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517, 178 หน้า
อัดสำเนา

- ✓ ชนะ อิม่อง ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
พิษณุโลกพิทยาคม พ.ศ. 2519 วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2519, 43 หน้า อักสำเนา
- ชูถิ่น จุลทรัพย์ การสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2509 วิทยานิพนธ์ ค.บ.
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2509, 61 หน้า อักสำเนา
- ณัฏริรา เกษสาคร ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
พณิชยการสามเสน กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2519, 44 หน้า อักสำเนา
- ✓ ถนอม อินทรกำเนต ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน ๕
14 จังหวัดภาคใต้ ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
 2514, 149 หน้า อักสำเนา
- เทอดศักดิ์ รัตนมณี การสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย จังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2507 วิทยานิพนธ์ ค.บ.
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2508, 54 หน้า อักสำเนา
- ประกาศและคำแนะนำในการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2521 - 2522 อักษรเจริญทัศน์ 2521, 70 หน้า
- ปิ่น มาลากุล, ม.ล. "ค่าน้ำ" ใน การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม วัฒนาพานิช
 2518, 294 หน้า
- แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 อักษรบัณฑิต 2520, 35 หน้า
- มหาวิทยาลัยของรัฐ, ทบวง รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2516 - 2517 โรงพิมพ์คุรุสภา 2518, 80 หน้า
- รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาปีการศึกษา 2517 -
2518 โรงพิมพ์โครงการทศสองหน่วยผลิตเอกสาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2519, 65 หน้า

- วรวิทย์ วสันตรากร การศึกษาของไทย โรงพิมพ์มิตรสยาม 2516, 393 หน้า
- วารุณี อัสธีรวัฒน์ ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 ในภาคเหนือของประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2512, 135 หน้า อักสาเนา
- วิจิตร ศรีสอาน หลักการอุดมศึกษา วัฒนาพานิช 2518, 87 หน้า
- วิชาการ, กรม "วิถีทางและโอกาสทางการศึกษาที่สมควรภาคของประชาชน"
วารสารทางการวิจัยทางการศึกษา 7 : 42 มิถุนายน 2520
- ✓ ศรีเพ็ญ สุภพิทยากุล โอกาสเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของผู้สำเร็จมัธยมศึกษา
จากส่วนภูมิภาค วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 134 หน้า
อักสาเนา
- ศึกษาธิการ, กระทรวง แผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 3 (2515 - 2519) โรงพิมพ์
การศาสนา ม.ป.ป. 804 หน้า
- แผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 4 (2520 - 2524) โรงพิมพ์การศาสนา
2519, 117 หน้า
- สภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานการสอบคัดเลือกเข้าในสถาบันอุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2512 - 2513 โรงพิมพ์การศาสนา 2513, 151 หน้า
- รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2513 -
2514 โรงพิมพ์การศาสนา 2514, 57 หน้า
- สมพงษ์ มั่นระวัง การศึกษาแนวโน้มการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512 ปรินิพนธ์
กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 161 หน้า อักสาเนา
- สามารถ คงสัจย์ ความต้องการการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัด -
สิงห์บุรี ปีการศึกษา 2517 วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517,
70 หน้า อักสาเนา

✓สุชาติ อุกฤษ ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พ.ศ. 2519 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 36 หน้า อัสสาเนา

✓อภิชาติ พันธเสน เศรษฐศาสตร์การศึกษา การศึกษาปฏิรูปหรือปฏิวัติ ทวงกลม 2518, 522 หน้า

อารีรัตน์ บุญสุลักษณ์ คุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516, 62 หน้า อัสสาเนา

อุดม เกิดบุญชัย "ผลการเรียนของนิสิตที่มาจากครอบครัวในกลุ่มอาชีพต่างๆ และผลทางสังคมบางประการ จากกรณีตัวอย่างในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์" ศูนย์ศึกษา 4 : 77 - 78 เมษายน - มิถุนายน 2516

Collazo, Jernaro Collazo. "Occupational Plans of Puerto Rican Youth," Dissertation Abstracts. 28 : 1535, October, 1967.

Dobbins, Loy Henderson. "Educational and Occupational Aspirations and Expectations of High School Senior Boys in Five Louisiana Parishes," Dissertation Abstracts. 29 : 2958, March, 1969.

Eaddy, Vanik Silas. "The Influence of Selected Factors on the Vocational Choices of Vocational Agricultural Students in Louisiana," Dissertation Abstracts. 29 : 2959, March, 1969.

Elder, Glen H. "Family Structure and Educational Attainment," American Sociological Review. 30 : 85 February, 1965.

Erickson, Mildred Brinkmeir. "An Analysis of Selected Characteristics and Needs of Adult Undergraduate Students Attending Michigan State University," Dissertation Abstracts. 29 : 1748, December, 1968.

Flound, Jean and A.H. Halsey. "Social Class, Intelligence Test, and Selection for Secondary School," Education Economic and Society. p.213. New York, The Free Press Glencoe, Inc., 1969.

- Harbison and C.A. Myers. "Education - Manpower, and Economic Growth," Strategies of Human Resource Development. p.11. New York, McGraw - Hill, 1964.
- Hays, William L. "The Chi - Square Test" in Statistics. p. 591. New York, Holt, Rinehart and Winston, 1963.
- Jencks, Christopher. "Social Stratification and Higher Education," Financing Higher Education. p. 71. The American College Testing, 1971.
- Krauss, Irving. "Sources of Educational Aspiration Among Working Class Youth," American Sociological Review. 29 : 868, December, 1964.
- McNeese, Betty Allison. "Factor Influencing College Choice of University of Mississippi," Dissertation Abstracts. 29 : 1048, October, 1968.
- Morison, Max Elroy. "An Analysis of Selected Characteristics of 1967 Iowa High School Senior and Their Indirect Choice of an Institution offering Post High School Education," Dissertation Abstracts. 29 : 1687, November, 1968.
- Nicholson, Glen Ira. "Factor Associated With Choice of College by Iowa High School Graduated," Dissertation Abstracts. 24 :4549, May, 1964.
- OECD. Equal Educational Opportunity 1. p. 17. France, 1971.
- Spiegel, Murray R. Mathematical - Handbook of Formulas and Tables. New York, McGraw - Hill, 1968. 295 p.
- Super, Donald E. The Psychology of Careers : An Introduction to Vocational Development. New York, Harper, 1957. 362 p.
- UNESCO. Asia, Arab State, Africa Education and Progress. Paris, UNESCO, 1961. 129 p.
- Wolfle, Dael. "Education Opportunity, Measured Intelligence, and Social Background," in Education Economy and Society. p. 232. 5th. ed., New York, The Free Press of Glencoe, Inc., 1969.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

คำชี้แจงในการตอบคำถาม

ข้อคำถามในแบบสอบถามมี 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 มีคำตอบให้นักเรียนเลือก เมื่อนักเรียนเลือกข้อใดขอให้ใช้ตัวเลขหน้าข้อนั้นกรอกลงในช่องสี่เหลี่ยม ตัวเลขที่อยู่หลังช่องสี่เหลี่ยมเฉพาะเจ้าหน้าที่เท่านั้น

ตัวอย่าง : เพศ 1. ชาย 2. หญิง ☐ 8

ถ้าท่านเป็นเพศชาย ใช้ตัวเลข 1 กรอกลงในช่องดังนี้ ☐ 8

ตัวอย่าง : อายุ (คิดเป็นปี) 9 - 10

ถ้าท่านอายุ 18 ปี ใช้ตัวเลข 1 และ 8 กรอกลงในช่องว่างดังนี้

1 8 9 - 10

ประเภทที่ 2 เก็บข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้เช่น ข้อ 5, ข้อ 9

รายชื่อสาขาวิชาต่างๆ (สำหรับตอบข้อ 22)

1. แพทย์	13. ศิลปศาสตร์ อักษรศาสตร์
2. ทันตแพทย์	14. รัฐศาสตร์
3. เทคนิคการแพทย์	15. เศรษฐศาสตร์
4. สาธารณสุขศาสตร์	16. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์
5. สัตวแพทย์	17. พยาบาล
6. เภสัชศาสตร์	18. ครุศาสตร์ การศึกษาหรือพลศึกษา
7. วิทยาศาสตร์	19. คหกรรมศาสตร์
8. วิศวกรรมศาสตร์	20. นิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์
9. สถาปัตยกรรมศาสตร์	21. นาฏศิลป์ ดนตรี
10. ศิลปกรรม จิตรกรรมหรือประติมากรรม	22. เกษตร วนศาสตร์หรือประมง
11. กฎหมาย	23. อื่นๆ (ระบุ)
12. พาณิชย บัญชี บริหารธุรกิจ	

รายชื่อสถาบันอุดมศึกษา (สำหรับตอบข้อ 24)

มหาวิทยาลัย

1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
6. มหาวิทยาลัยมหิดล
7. มหาวิทยาลัยศิลปากร
8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสงขลา
9. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
10. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
12. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
13. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา
14. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
15. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
16. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก
17. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
20. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง
21. สถาบันเทคโนโลยีทางการเกษตร
22. มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิทยาลัยของรัฐ

23. วิทยาลัยครู
24. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
25. วิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษา
26. วิทยาลัยพาณิชยกรรม
27. วิทยาลัยเกษตรกรรม
28. วิทยาลัยพลศึกษา
29. วิทยาลัยนาฏศิลป์
30. วิทยาลัยพยาบาล
31. โรงเรียนทหาร ตำรวจ

วิทยาลัยเอกชน

32. วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ
33. วิทยาลัยกรุงเทพ
34. วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
35. วิทยาลัยการค้า
36. วิทยาลัยเกริก
37. วิทยาลัยพายัพ
38. วิทยาลัยแสงธรรม
39. วิทยาลัยเทคนิคสยาม
40. วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
41. วิทยาลัยศรีปทุม
42. อื่น ๆ (ระบุ)

หมวดที่ 1
สถานภาพส่วนตัว

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง ☐ 8
2. อายุ (ปี) 9 - 10
3. น้ำหนัก (กิโลกรัม) 11 - 12
 ส่วนสูง (เซนติเมตร) 13 - 15
4. ศาสนา
 1) พุทธ 2) อิสลาม ☐ 16
 3) คริสต์ 4) อื่น ๆ (ระบุ)
5. ขณะนี้ท่านเรียนอยู่ที่โรงเรียน....
 อำเภอ/เขต....จังหวัด.....
6. โรงเรียนที่ท่านกำลังศึกษาอยู่นี้เป็นโรงเรียน
 1) รัฐบาล 2) เอกชน ☐ 20
7. ขณะนี้ท่านกำลังศึกษาอยู่ในชั้น
 1) ม.ศ.5 2) ป.กศ.
 3) ป.วช. ☐ 21
8. เกรดหรือคะแนนเฉลี่ยสะสมจนถึงปัจจุบัน
 22 - 24
9. ท่านจบ ม.ศ.3 ที่โรงเรียน.....
 อำเภอ/เขต....จังหวัด.....
10. เกรดหรือคะแนนเฉลี่ยเมื่อจบชั้น ม.ศ.3
 28- 30
11. ขณะนี้ท่านพักอาศัยอยู่ที่
 อำเภอ/เขต....จังหวัด.....
12. ขณะนี้ท่านพักอาศัยอยู่กับ
 1) บิดามารดา 2) ญาติหรือคนรู้จัก
 3) หอพักโรงเรียน 4) หอพักเอกชน
 5) บ้านเช่า 6) วัด
 7) อื่น ๆ (ระบุ) ☐ 34
13. ภูมิลำเนาของบิดามารดาอยู่ที่
 อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
14. เชื้อชาติ เดิมของบิดามารดา
 1) ไทย 2) จีน
 3) อื่นๆ (ระบุ) ☐ 38
15. ข้างล่างนี้เป็นรายชื่ออาชีพ
 1) รับราชการ
 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 3) พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน
 4) เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว
 5) เกษตรกร ประมง
 6) ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือแม่บ้าน
 ถ้าบิดาและมารดาของท่านประกอบอาชีพ
 ประเภทใด ให้ใส่หมายเลขนั้นลงในช่อง
 บิดาและมารดา
 อาชีพบิดา ☐ 39
 อาชีพมารดา ☐ 40

16. ข้างล่างนี้เป็นระดับการศึกษา

- 1) ต่ำกว่า ป.4
- 2) ป.4
- 3) ป.7 หรือ ม.3 เดิม
- 4) ม.ศ. 3 หรือ ม.6 เดิม
- 5) ม.ศ.5, ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม
หรือเทียบเท่า
- 6) อนุปริญญา หรือเทียบเท่า
- 7) ปริญญาตรี
- 8) สูงกว่าปริญญาตรี

ถ้าบิดาและมารดาของท่านจบการศึกษา
ในระดับใด ให้ใส่หมายเลขนั้นลงในช่อง
บิดาและมารดา

การศึกษาของบิดา ☐ 41

การศึกษาของมารดา ☐ 42

17. ข้างล่างนี้เป็นระดับรายได้ต่อเดือน

- 1) ไม่มีรายได้
- 2) ต่ำกว่า 500 บาท
- 3) 500 - 1,000 บาท
- 4) 1,001 - 2,000 บาท
- 5) 2,001 - 3,000 บาท
- 6) 3,001 - 5,000 บาท
- 7) 5,001 - 7,000 บาท
- 8) มากกว่า 7,000 บาท

ขอให้ท่านประมาณรายได้ของบิดาและมารดา
ของท่านแล้วใส่หมายเลขให้ตรงกับช่องบิดา
และมารดา

รายได้ต่อเดือนของบิดา ☐ 43

รายได้ต่อเดือนของมารดา ☐ 44

18. ท่านได้รับอุปการะด้านการเงินจาก

- 1) บิดาหรือมารดา
- 2) ญาติ
- 3) อื่นๆ (ระบุ)..... ☐ 45

หมวดที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาต่อ

19. การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้แก่

การศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือวิทยา-

ลัยมีความหมายต่อท่านมากน้อยเพียงใด

- 1) มากที่สุด
- 2) มาก
- 3) น้อย
- 4) น้อยที่สุด ☐ 46

20. ท่านมีความต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

หรือวิทยาลัยมากน้อยเพียงใด

- 1) มากที่สุด
- 2) มาก
- 3) เฉยๆ
- 4) ไม่อยากศึกษา ☐ 47

21. หลังจากจบ ม.ศ.5, ม.ศ.6
หรือ ป.กศ. แล้วท่านมีแผนใน
การดำเนินชีวิตอย่างไร

1) เรียนต่อในมหาวิทยาลัยหรือ
วิทยาลัย

2) หางานทำไม่ศึกษาต่อ

3) หางานทำและหาทางเรียนต่อ
ไปด้วย

4) ไม่ทราบ ☐ 48

22. รายชื่อสาขาวิชาต่างๆ ในหน้า 120

ขอให้ท่านเลือกหมายเลขสาขาวิชา
ที่ท่านมุ่งหวังศึกษาต่อ เรียงอันดับ

3 อันดับ โดยใส่หมายเลขที่เลือก

ลงในช่องสี่เหลี่ยม ถ้าสาขาวิชา

ที่ท่านเลือกไม่มีในหน้า 120 ให้

ใส่หมายเลข 23 พร้อมทั้งระบุชื่อ

สาขาวิชานั้นๆด้วย ถ้าท่านไม่ต้องการ

การศึกษาไม่ต้องตอบข้อนี้

อันดับแรก ☐ 49 - 50

อันดับสอง ☐ 51 - 52

อันดับสาม ☐ 53 - 54

23. จงระบุว่าข้อใดมีอิทธิพลมากที่สุดในการ
ตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในข้อ 22

1) บิคามารคา

2) เพื่อนฝูง

3) ครูอาจารย์

4) ความมีหน้ามีตาทางอาชีพ

5) ความยากง่ายในการเรียน

6) จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น

7) โอกาสในการหางาน

8) อื่นๆ (ระบุ)..... ☐ 55

24. ตามรายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาในหน้า 122

ขอให้ท่านเลือกหมายเลขสถาบันอุดม -

ศึกษาที่ท่านต้องการศึกษา เรียงอันดับ

3 อันดับ โดยใส่หมายเลขลงในช่องสี่เหลี่ยม

ถ้าท่านเลือกหมายเลข 23 - 30 ให้

ท่านระบุชื่อจังหวัดหรือชื่อวิทยาเขตที่ท่าน

เลือกด้วย ถ้าท่านไม่ต้องการศึกษา

ไม่ต้องตอบข้อนี้

อันดับแรก ☐ 56 - 57.....

อันดับสอง ☐ 58 - 59

อันดับสาม ☐ 60 - 61

25. ถ้าท่านศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยหรือ
วิทยาลัย บิคารมารคาหรือผู้ปกครอง
ท่าน สามารถสนับสนุนการเงินของ
ท่านในขณะที่ศึกษาต่อมานาน้อยเพียงใด

- 1) ได้เต็มที่ไม่มีปัญหาเลย
- 2) ได้มากแต่ต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด
- 3) ได้แต่ต้องหารายได้พิเศษหรือได้ทุน
- 4) ไม่ได้เลย ถ้าจะเรียนต่อต้อง

ช่วยตัวเอง

☐ 62

26. ในกรณีที่ท่านไม่ต้องการศึกษาต่อโปรด
เลือกเหตุผลที่ตรงกับความคิดเห็นของ
ท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ถ้าท่าน
ต้องการศึกษาต่อไม่ต้องตอบข้อนี้

- 1) ไม่ต้องการศึกษาต่อเพราะค่าใช้จ่ายสูงมาก
- 2) ไม่สนใจศึกษาต่อเพราะคะแนนไม่ดี
- 3) บิคารมารคาหรือผู้ปกครองไม่ต้องการให้ศึกษาต่อ
- 4) คิดว่าจบ ม.ศ.5หรือ ม.ศ.6 หรือ ป.กศ. ก็มีความรู้เพียงพอสำหรับประกอบอาชีพ
- 5) สนใจการทำงานมากกว่าการเรียนต่อ
- 6) จำเป็นต้องหางานทำเพื่อช่วยเหลือครอบครัว

7) อื่น ๆ (ระบุ)..... ☐ 63

27. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการสำเร็จ ม.ศ.5
หรือ ม.ศ.6 ก็มีความรู้เพียงพอสำหรับ
ประกอบอาชีพ

- 1) เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2) เห็นด้วย
- 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย
- 4) ไม่เห็นด้วยเลย

☐ 64

28. ถ้าท่านต้องการทำงานมากกว่าศึกษาต่อ
ท่านคิดว่าท่านจะเพิ่มพูนความรู้ในการ
ประกอบอาชีพโดยวิธีใด

- 1) ทำงานไปเรื่อยๆ หาประสบการณ์จากงาน
- 2) ศึกษาทางไปรษณีย์
- 3) หาทางอบรมหลักสูตรระยะสั้นหรืออบรมพิเศษตอนเย็น เช่นหลักสูตรวิชาชีพ
- 4) สมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงและทำงานไปด้วย
- 5) ทำงานไปก่อนแล้วหาทางลาศึกษาต่อ

☐ 65

29. ขณะนี้ท่านตัดสินใจหรือยังว่าจะศึกษาต่อ
หรือไม่ศึกษาต่อ

- 1) ตัดสินใจแล้วว่าเรียนต่อ
- 2) ตัดสินใจแล้วว่าจะไม่เรียนต่อ
- 3) ยังไม่ตัดสินใจ

☐ 66

แบบสอบถามสำหรับการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถามในแบบสอบถามมี 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 มีคำตอบให้ท่านเลือก เมื่อท่านเลือกข้อใดของให้ใช้ตัวเลขหน้าข้อนั้นกรอกลงในช่องสี่เหลี่ยมขวามือ ตัวเลขที่อยู่หลังช่องสี่เหลี่ยมเฉพาะเจ้าหน้าที่เท่านั้น

ตัวอย่าง : เพศ 1) ชาย 2) หญิง ☐ 6

ถ้าท่านเป็นเพศชาย ใช้ตัวเลข 1 กรอกลงในช่องดังนี้ ☒ 6

ตัวอย่าง : อายุ (คิดเป็นปี) ☒ 18 7 - 8

ประเภทที่ 2 เติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ ได้แก่ข้อ 4, ข้อ 6 และข้อ 10

ชื่อวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย

จังหวัด

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง ☐ 6 7. คะแนนเฉลี่ยเมื่อจบ ม.ศ.3 ☐ 15-17

2. อายุ (คิดเป็นปี) ☐ 7-8 8. ขณะไหนจบการศึกษาระดับ

3. เชื้อชาติของบิดา 1) ม.ศ.5 2) ม.ศ.6

1) ไทย 2) จีน 3) ป.กศ.

3) อื่นๆ (ระบุ)..... ☐ 9 4) อื่นๆ (ระบุ)..... ☐ 18

4. ภูมิลำเนาของบิดาอยู่จังหวัด..... 9. ตามข้อ 8 ท่านจบการศึกษาระดับนั้นเมื่อ

..... พ.ศ..... ☐ 19-20

5. ศาสนา 10. ตามข้อ 8 ท่านจบการศึกษาระดับนั้นจาก

1) พุทธ 2) อิสลาม โรงเรียน.....

3) คริสต์ จังหวัด.....

4) อื่นๆ (ระบุ)..... ☐ 12 11. คะแนนเฉลี่ยเมื่อท่านจบการศึกษา

6. ท่านจบ ม.ศ.3 จาก ตามข้อ 8 ☐ 23-25

โรงเรียน.....

จังหวัด.....

12. ข้างล่างนี้เป็นรายชื่ออาชีพ

- 1) รับราชการ
- 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 3) พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน
- 4) เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว
- 5) เกษตรกร ประมง
- 6) ผู้ไม่ประกอบอาชีพหรือแม่บ้าน
ถ้ามีคามารถของท่านประกอบอาชีพ
ประเภทใดให้ใส่หมายเลขนั้นในช่อง
บิดาและมารดา

อาชีพบิดา ☐ 26

อาชีพมารดา ☐ 27

13. ข้างล่างนี้เป็นระดับการศึกษา

- 1) ต่ำกว่า ป.4
- 2) ป.4
- 3) ป.7 หรือ ม.3 เกิม
- 4) ม.ศ.3 หรือ ม.6 เกิม
- 5) ม.ศ.5, ม.ศ.6 หรือ ม.8 เกิม
หรือเทียบเท่า
- 6) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- 7) ปริญญาตรี
- 8) สูงกว่าปริญญาตรี
ถ้าบิดาหรือมารดาของท่านจบการศึกษา
ระดับใดให้ใส่หมายเลขนั้นในช่องบิดา
และมารดา

การศึกษาของบิดา ☐ 28

การศึกษาของมารดา ☐ 29

14. ข้างล่างนี้เป็นระดับรายได้ต่อเดือน

- 1) ไม่มีรายได้
- 2) ต่ำกว่า 500 บาท
- 3) 500 - 1,000 บาท
- 4) 1,001 - 2,000 บาท
- 5) 2,001 - 3,000 บาท
- 6) 3,001 - 5,000 บาท
- 7) 5,001 - 7,000 บาท
- 8) มากกว่า 7,000 บาท

ขอให้ประมาณรายได้ของบิดาและมารดา
ของท่านแล้วใส่หมายเลขให้ตรงกับช่องของ
บิดาและมารดา

รายได้เดือนของบิดา ☐ 30

รายได้เดือนของมารดา ☐ 31

15. ผู้ดูแลท่านในการศึกษาต่อขณะนี้คือ

- 1) บิดาหรือมารดา
- 2) ญาติ
- 3) คนอื่น
- 4) อื่นๆ(ระบุ)..... ☐ 32

16. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับ

- 1) บิดาหรือมารดา
- 2) ญาติหรือคนรู้จัก
- 3) หอพักวิทยาลัย
- 4) บ้านเช่าหรือห้อง-
เช่า
- 5) วัด
- 6) อื่นๆ(ระบุ)..... ☐ 33

17. ท่านเข้าศึกษาต่อโดย

1) ใ้รับการคัดเลือกเรียนต่อ

2) สอบแข่งขันได้

3) อื่นๆ(ระบุ).....☐ 34

18. สาขาวิชาที่ท่านศึกษาต่อขณะนี้

1) การศึกษา ครุศาสตร์ ครุศาสตร์-
อุตสาหกรรม

2) เกษตร

3) พาณิชย บัญชี บริหารธุรกิจ

4) วิศวกรรมศาสตร์ ช่างเทคนิค

5) นาฏศิลป์ ดนตรี

6) คณะกรรมการ

7) แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์

8) นิติศาสตร์

9) อื่นๆ (ระบุ)☐ 35

19. ท่านเป็นนักศึกษา

1) ภาคปกติ (เช้า)

2) ภาคสมทบ (บ่าย) ☐ 36

20. จงระบุว่า ข้อใดมีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในข้อ 18

1) บิดามารดา

2) เพื่อนฝูง

3) ครูอาจารย์

4) ความมีน้ำใจทางอาชีพ

5) ความยากง่ายในการเรียน

6) จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น

7) โอกาสในการหางาน

8) อื่นๆ(ระบุ).....☐ 37

ตาราง 49 รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษา
ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

สังกัด	สถานศึกษา	จำนวน เต็ม	จำนวนที่ สุ่มได้	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม
1. ม.ศ.5	1. รร. ตักศิรินทร์	234	188	188
สังกัดกรม	2. รร. ชลบุรี "สุขบท"	208	167	159
สามัญศึกษา	3. รร. ระยองวิทยาคม	261	210	195
	4. รร. พนมอดุลวิทยา	120	96	96
	5. รร. วิทยสถาวร	149	120	108
2. ม.ศ.5	6. รร. อัสสัมชัญ	100	75	75
สังกัดคณะ				
กรรมการ				
การศึกษา				
เอกชน				
3. ป.กศ.ปีที่2	7. วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา	392	97	97
สังกัดกรมการ				
ฝึกหัดครู				
4. วิทยาลัย	8. วิทยาลัยอาชีวศึกษา ฉะเชิง-			
อาชีวศึกษาและ	เทรา วิทยาเขต 1	263	145	145
วิทยาลัยเทค-	9. วิทยาลัยเกษตร ชลบุรี	155	85	78
โนโลยีและ	10. วิทยาลัยเทคนิค ระยอง	184	101	89
อาชีวศึกษา				
รวม		2,066	1,284	1,230

ตาราง 50 รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ใช้ศึกษาการได้โอกาสศึกษา
ในระดับอุดมศึกษา

สังกัด	สถานศึกษา	จำนวน เต็ม	ผู้ตอบแบบ สอบถาม
1. ทบวงมหาวิทยาลัย	1. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน	205	174
2. กรมการฝึกหัดครู	2. วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา	473	470
	3. วิทยาลัยครูจันทบุรี	445	443
3. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา	4. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรบางพระ	95	90
	5. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตร จันทบุรี	65	56
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	6. วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี วิทยาเขต 1	112	101
	7. วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี วิทยาเขต 2	63	68
	8. วิทยาลัยเกษตรกรรม ชลบุรี	46	36
	9. วิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีสะเกษ วิทยาเขต 1	66	56
	10. วิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีสะเกษ วิทยาเขต 2	44	40
	11. วิทยาลัยอาชีวศึกษา จันทบุรี	74	71
5. กรมพลศึกษา	12. วิทยาลัยพลศึกษา ชลบุรี	261	256
6. กระทรวงสาธารณสุข	13. วิทยาลัยพยาบาล ชลบุรี	80	80
- ฌสุช	14. วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี	107	107
รวม		2,141	2,035

ตาราง 51 รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักเรียน ระดับ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า
ในเขตการศึกษา 12

สังกัด	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน
1. กรมสามัญศึกษา	1. รร.เบญจมาชราชรังสฤษฎิ์	586
	2. รร.ดัดกรูณี	234
	3. รร.เบญจมาชราชูทิศ	378
	4. รร.ศรียานุสรณ์	264
	5. -รร.ชลราษฎรธารี	422
	6. รร.ชลกันยานุกูล	365
	7. รร.ชลบุรี "สุขบท"	208
	8. รร.ตราดตระการคุณ	157
	9. รร.สตรีประเสริฐศิลป์	236
	10. รร.นครนายกวิทยาคม	348
	11. รร.นวมราชานุสรณ์	212
	12. รร.ปราชญ์ราษฎร	308
	13. รร.ปราชญ์กัลยาณี	304
	14. รร.ระยองวิทยาคม	261
	15. รร.เสริมปัญญาเขาวงกต	116
	16. รร.พนมดงวิทยาคม	120
	17. รร.โพธิ์สัมพันธ์	115
	18. รร.อุบลวิทยาคม	42
	19. รร.พนัสพิทยาคาร	186
	20. รร.ศรีราชา	123

ตาราง 51 (ต่อ)

สังกัด	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน
	21. รร.นายภพพิทยา	130
	22. รร.อรัญประเทศ	141
	23. รร.วิทย์สถาวร	149
2. สำนักงานคณะกรรมการ - การศึกษาเอกชน	24. รร.อัสสัมชัญ	100
	25. รร.สัทธิ์	402
3. กรมการฝึกหัดครู	26. วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา	392
	27. วิทยาลัยครูจันทบุรี	257
4. กรมอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษา	28. วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา วิทยาเขต 1	263
	29. วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา วิทยาเขต 2	112
	30. วิทยาลัยอาชีวศึกษา จันทบุรี วิทยาเขต 1	364
	31. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรจันทบุรี	40
	32. วิทยาลัยเกษตรกรรม ชลบุรี	155
	33. วิทยาลัยอาชีวศึกษา ชลบุรี วิทยาเขต 1	368
	34. วิทยาลัยอาชีวศึกษา ชลบุรี วิทยาเขต 2	136

ตาราง 51 (ต่อ)

สังกัด	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน
	35. วิทยาลัยเทคนิค สัตหีบ	166
	36. โรงเรียนการช่างตราด	87
	37. โรงเรียนการช่างนครนายก	107
	38. โรงเรียนเกษตรปราจีนบุรี	35
	39. วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี	192
	40. วิทยาลัยเทคนิคระยอง	184
รวม		8,565